

HONDARRIBIA

MAIRUAK BASERRIZ BASERRI

AURKIBIDEA

- 2.- Oharrak
- 3.- Herri Giroak
- 9.- Maitasunaren eztenak
- 10.- Txisteak
- 11.- Blagan
- 14.- Ihauteriak, tradizioz hornitutako jaiak
- 16.- Jatorkizunez, lehen esandakoez gainera
- 17.- Gazte informazioa
- 18.- Gazteek osasuntsu bat izan dezaten
- 19.- Futbolaren Jarraizailerik ofizialak Hondarribian
- 21.- XIV Bordari eta satarka Lehiaketan idazle ugari
- 33.- Batek daki zer zen
- 34.- Horoskopoa
- 35.- Demografia

Paper ekologikoa ez da erabiltzen (horri buruz galdetu).

OHARRAK

TXANDAKO BOTIKAK OTSAILA

- 1 - MAYI MARTINEZ
- 8 - IRAOLA
- 15 - SAGRARIO FIZ
- 22 - ALMAJANO
- ETA HORRELA JARRAIAN

TXANDAKO OKINDEGIAK OTSAILA

- 1 - ARRATIBEL
- 8 - GARMENDIA
- 15 - MARTINEZ
- 22 - ARRATIBEL

EUSKAL MEZAK

Astegunetan arratsaldeko 7etan
Portuko Elizan
Larunbatetan arratsaldeko 7,30etan.
Portuko Elizan

IGANDEETAN

Goizeko 8,30etan Betherramen
Goizeko 9etan Amuten
Goizeko 9,30etan Guadalupen
Goizeko 11etan Portuko Elizan

Argitaratzaileak eta Erredakzioa:

Udal Euskara Azpibatzordea

Kolaboratzaileak: Inaxio Noguera, Aina Elizondo, J. S. Martin.

Inprimategia, Fotokonposizioa eta Maketazioa:

Ondarribi Inprimategia

Minasoroeta, 21

Tel.: 943 642122 • Fax: 943 641157

20280 HONDARRIBIA

Legezko gordailua: S.S. 122/86

HONDARRIBIAk ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien ondorioak.

GAZTE ASKO ESKOLA TAILERREAN BI URTEZ LANEAN

Guadalupero Gotorlekuko areto batean aurkezpena egin ondoren, gure eskualdeko 45-50 gaztek bertan lan egiteko aukera lana izango dute. Hala eta guztiz ere euren duela hilabete inguru hasi zen, eta ordu ezkerotik Fuertean aldaketak nabari direla esan daiteke.

Ekimen eder hau Bidasoako eskualdea osatzen duten bi Udaletxeek, Adebisak eta INEM-ek babesten dute, bai ideia zein ekonomi aldetik ere. Ezin ahaztu presupuestoa 220 milioi pezetatakoa dela. Diru kantitate honetatik Espainiako lanerako erakundeak 140 jarri ditu. Geratzen den diru guztia beste entitateen artean jarri dute. Baina nahiz eta dirua hori den garrantzitsua, kasu hontan beste zenbait faktorek zeresan handiagoa dute.

Hainbat eta hainbat gazte bi urtez okupatuta egongo dira, egunero zortzi orduz. Lehen sei hilabetetan teoria arloa jorratuko dute gehienbat. Geratzen diran hilabetetan teoria eta praktika nahastuko dituzte, bitartean soldata bat jasoko dutelarik.

Lan nagusia, Fuertearen fosoaren zoladura egitea da. Harri garbiketa ere egingo da, baita Gotorlekua inguratzen duen bidearen konponketa ere.

Guadalupera egunero goizeko zazpi terdietarako igotzeko, gazteak autobus batek jasoko ditu, Irunen lehenik eta Hondarribian gero.

Ekimen honek bi urtez iraungo du. Baina bertan lan egiten ibiliko direnak betirako esperientzia lortuko dute. Lan munduan sartzeko aukera ezin hobea da, beraz, aprobetxatu eta gogor lan egin, zuen onerako izango bait da.

JAIZKIBEL MENDITIK BARRENA TUNEL BATEAN LANEAN

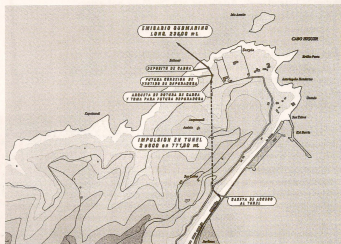
Udaletxean eginiko aurkezpen baten ondoren, Jaizkibel mendian barrena egingo den tunelaren aurkezpena egin zen. Egun hortatik aurrera hasi ziren lanak eta hasera batean 16 hilabetetan amaitzea espero da.

Horrek esan nahi duena, Txingudiko Badian ur zikin gehiago jaurtikiko ez direla da. Azken urteotan egiten ari diren tuberia obra anitzek bere emaitza laister jaso ahal izango dute. Hlger-eko farotik hurbil eraikiko den depuradora bati esker, aurretik zikinak diren ur horiek tratatuak izango dira. Berriro ere uretara jaurtikiko dira, jadanik garbiak izango direlarik.

Tunelak 771 metrotako luzera izango du, eta Jaizkibel mendian oinetan eraikitzen hasi da, Lurgorriko etxeak eta Benta Berriaren artean dagoen puntu batean. Bere zabalera 3'80 metrotakoa izango da, eta 3'40 metrotako altuera izango du. Tunela bukatzen den puntuan, urpeko emisarioa deitzen den tramankulu bat eraikiko da, jaso eta jadanik tratatuak diren ur horiek uretara bota ahal izateko, 235 metrotara gutxi gora behera. Tunel honen eraikuntzak 600 milioi inguru

kostatuko du, Eusko Jaurilaritza eta Txingudiko Urek zati berdinetan ordainduko dutelarik.

Lehen aipatutako depuradorari dagokionez, bere kostea handiagoa izango da oso. 2.500 milioi pezeta kostatuko ditu, eta oraintxe aipatutako sistema berberaz ordainduko da. Depuradora hau 2000 urterako amaitua egongo da, eta soinu gutxi egin dezan

pentasuta egongo da. Hartu beharreko neurriak ere hartuko dira usain txarreki dagokienaz.

Obra asko egongo dira ondorenean ere gure herrian, baina ondoren luzerako lanak direla pentsatu behar da. Nahiz eta orain guretzat kaleko obrak ikustea eroso ez den, zenbait urte barru arazo horiek konponduta egongo dira, eta denbora luzerako gainera.

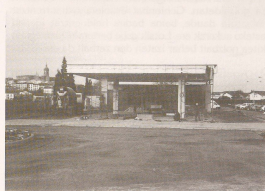

ZEZEN PLAZAKO ZUBIA USTE BAINO BERANDUAGO

asera batean iraila bukaerarako iragarrita zegoen zubi famatua zenbait hilabetetan atzeratu egin da. Zubiaren kokalekuan zenbait akats nobaritu dira, eta hori dela eta zubiak haseran eduki behar zuen egitura apur bat aldatuko da. Hori da denbora aldetik berandu ibiltzearen arrazoia.

Jende guztiak pasarella ipini eta egun gutxitako lana gelditzen zela uste bazuen, ez da horrela izan. Uria

harresira ematen duen zubiaren alde desnibelatuta geratzen da Zezen plazara ematen duen aldearekin parekatuz gero, eta malda oso markatua izan ez dadin, Alde Zaharreko puskan aldaketa batzuk egingo dira, eta zubia ez da guztiz lineala izango. Zig-zag antzeko

mugimendu bat edukiko du alde hontan, lehen aipatutako malda hori hain nabaria izan ez dadin.

Udaletxetik ematen diren datuen arabera, hiritarrok ezingo dugu zubi honen etekinik atera Aste Santu arte, egin behar diren lanak ez bait dira txantxetako gauza. Kanpoko enpresa bati lana mailegatu beharrean, Udaletxeko langileek egingo dutela erabaki da. Beraz, Aste Santu arte ezin izango dugu bide hau erabili.

Aireportuko bidean egiten ari diren gasolindegia ere haserako kalkuluetatik irten egin da pixka bat, eta hori dela eta itxarotea ez dugu beste erremediorik. Lurpeko egitura bukatuta dago, beraz lanik zailena eginda dago. Oso lan konplexu eta gogorra izan da, baina horrek ez du esan nahi gasolindegi berria prest dagoenik. Pazientzia apur batez itxoin eta laister edukiko dugu benetako gasolindegi bat gure herrian.

JON ALZAGA

URDAI-AZPIKOAK
HESTEKIAK
GAZTAK
FOIES
EDARIAK

San Pedro Kalea, 25 • Telf.: 64 44 70
HONDARRIBIA

JAVIER

OPTIKO

DIPLOMADO EN OPTICA Y OPTOMETRIA
MASTER EN OPTOMETRIA CLINICA
LENTES DE CONTACTO

SAN PEDRO, 6
TEL Y FAX 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

OTXOA

JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELAKOETAN
AUKERA HANDIA

San Pedro, 43
Telf.: 64 16 84

POLIKIROLDEGIA PREBISIORIK ONENAK BETETZEN

Hilabete batzuk igaro dira Hondartza kiroldegia ireki zutela. Asko eta asko hitzegina da horretaz hiritarren artean, batzuk onerako, beste batzuk akatsak bilatzen... Baina gaur egun, ondorio bat dabil gehienen buruetan: zer nolako aldaketa oraingo kiroldegitik aurreko Jostaldi hartara.

Hondartza Kiroldegia 4.330 bazkide ditu gaur egun. Eraikina daraman enpresak 3.000 bazkide espero bazituen hasera batean, jendearen partaidetza uste baina handiagoa izan da, eta lehen zifra txiki geratu da denborak aurrera egin ahala. Bakoitzak bere ordutegia egiten du instalazioak erabiltzeko. Gehientsuenak arratsalde partean joaten dira, lan edo ikasketek ez bait dute beste erremediorik uzten. Hala ere, goizetan ere erritmoa ikusten da.

Antolatzen diran ikastaroak anitzak dira. Jende guztia erantzat pentsatutakoak dira, eta hori dela eta oso desberdinak dira. Goizetan, lau ikastaro antolatzen dira. Mantenimenduzko gimnasian, partehartze nagusia emakumezkoena da, baina horrek ez du esan nahi gizonek sarrera debekatuta daukatenik. Aerobic eta Yoga-ko ikastaroak ere ematen dira goizetan. Arratsalde polikiroldegira hurbildu ezin dutenentzat ematen dira. Azkenik, igeriketa ikastaroak ere ematen dira goizaldetan. Gehienbat eskoletako haurrentzat pentsatuta daude, baina badira helduentzat igerian ikasteko aukerak ere. Lotsik gabe bertaratu, igeri egiten jakitea noizbait behar izaten den zerbait da eta.

Arratsaldetan ordea, ikastaroak ugariagoak izaten dira, bazkide kopuru handiagoa hurbiltzen bait da bertara. Azkenik aipatu berri dugun igeriketa ikastaroak arratsalde ere ematen dira. Goizetan dauden ikastaro denak errepikatzen dira hemen ere. Yoga eta Aerobic-eko taldeak oso ugariak dira, eta arrakasta berezi bat dutela esan genezake. Gazte ugari ere parte hartzen du. Froga bezala, Aerobic-eko ikastarotan, gazte jendez osatutako talde bat eratu da, 14-18 urteren buruan dabilzan gazteentzat. Hemen ere nagusiki neskak dira partehartzen dutenak. Hala ere, mutilak bertaratzeko aukera dute. Badirudi, halanolako tabu bat bihurtu dela Aerobic hitza mutilen artean. Baina kirol honen ezaugarri eta ondorio positiboak kontutan hartuta, hobe lukete kirol praktikatzan ez duten mutilak ipurdia pixkat mugitzea, eta ikastaro hontan edo antzekotan izen ematea.

Goiz eta arratsaldetan errepikatzen diren lau ikastaroez gain, hiru nobedade dauzkagu arratsalde partean: gimnasia fisiko intentsiboa, areto dantza eta gimnasia eritmitikoa hain zuzen ere. Forman mantendu nahi izateko, lehena litzateke ikastarorik gomendagarriena. Areto dantza aldi, dantzan ikasi nahi duen edonori zuzendutako ikastaroa dugu. Noizbait suerta litzaioke edonori era honetako dantza bat dantzatu beharra, eta nork daki

Haserako hilabetetan haurrak izan ziren gehien hurbildu zirenak instalazioak ikusi eta probatu asmoz. Hori dela eta, haserako bazkideen artean haur eta gazte asko dago. Azken aste edo hilabete hauetan ordea, jende heldua izan da izena eman duena gehienbat.

zer gertatu daiteken areto dantza hauek nola dantzatzaren diren ongi jakingo balu, ezta?

Gimnasia erritmikoa aldez, haurrei zuzendutako ikastaro bat da. Oso kirol gogorra da, eta sakrifizio asko eskatzen duena gainera. Hala eta guztiz ere, nozio batzuk edukitzea ez da txarra.

Ikus daitekeenez otsailean dakusagun polikiroldegia haserako egunetan zeuzkan arazoak konpondu ditu. Arazo hauek, oso gauza logikoa tamaina hontako eraikin baten hastapenetan, gaur egun oso urriak dira eta hemendik aurrera oraindik urriagoak izatea espero dugu, bai langile zein erabiltzaileen aldetik ere.

1998

URTARRILA / ENERO	OTSAILA / FEBRERO	MARTXOA / MARCHO
A A A O O L I L M M J J V S D	A A A O O L I L M M J J V S D	A A A O O L I L M M J J V S D
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29

APRILA / ABRIL	MAIATZA / MAYO	EKURIA / JUNIO
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

UZTAILA / JULIO	ABUZTUA / AGOSTO	IRAILA / SEPTIEMBRE
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

URTIA / OCTUBRE	AZAROA / NOVIEMBRE	ABENDUA / DICIEMBRE
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

UDALA

SOS Delak	008	Udaltzaingoa	644300
Ertzaintza	633500	Gizarte Laguntza	645475
Suhiltzaileak	636140	Prebentzio komunitarioa	645317
D.Y.A.	464622	Saindua Gaztetxea	643198
Gurutze Gorria	641727	Jostaldi Kirolegia	641139
Itsas Etxe Anbulategia	640050	Hondartza Kirolegia	647137
Bidasoako Eskualde Ospitalea	614606	Gazte Informazio Bulegoa	644752
Irun-Hondarribia Autobusak	633111	Kasino Zaharra	644704
Donostia-Hondarribia Autobusak	641302	Euskaltegia	641216
Taxi Geltokia	641256	Liburutegia-Arbitxoa	641430
Radio Taxi	635383	Kultura	644112
Irungo Tren Geltokia	616768	Idazkaritza	641635
Aireportua	668500	Ogasuna	641762
Epaitegia	643091	Hirigintza	644093
Parroikia	642665	Erregistroa	644912
Arrantzaleen Kofradia	641134	Bilketa	644117
		Kanpoeantua	642082

SOROETAKO FUTBITO TXAPELKETA

ARRAKASTATSUA MARTXAN

Urtarrilaren erdialdera hasi zen Soroetako futbol zelaian izen berbera daukan txapelketa. Hamairugarren urteurrena betetzen da gero eta arrakasta handiagoa daukan txapelketa honetan. Larunbatero jokatzeko da, aurten berrikuntza nabaria jaso duen futbol zelaian, eta ekainaren haserarte iraungo du.

Txapelketa polit hau jokatzeko bada, Hondarribiko Kirol Elkarteari esker izaten da. Berauek dira araudia prestatzen dutenak, eta araudi hau bete dadin ahal dutena egiten dutenak. Hortarako epaile bat egoten da partidu bakoitzean (Elkarteko bazkideen artean banatzen dituzte partiduak). Epaileaz gain, mahai bat egoten da talde guztien fitxer arduratzen dena. Mahai hontan Elkarteko kideak egoten dira, emaitza eta golegileak zeintzuk diren ongi apuntatzeko.

Talde gehienak Hondarribikoak dira, baina luongo talde urri batzuk ere existitzen dira. Horra hor txapelketa honek arrakasta daukanaren erakusle garbia. Zortzi ekipoz osatutako lau talde daude, euren artean jokatu dutenak lehen fase batean. Hau bukatuta, final zortzirenetara igaroko dira gauzak ongien egin dituztenak. Hemen zorte onena eduki dutenak final laurdenetara igaroko dira. Dena ongi badoa, ekainaren seian finalerdiak eta finala jokatuko dira.

Hala eta guztiz ere, txapelketa honek daukan xarma ez da nork irabaziko duen jakitea, aste batean bai eta hurrengoan ere biltzen duen gazte jende kantitate handia baizik.

32 izan dira aurkeztu diran taldeak, eta gehienez 15 jokalarik eduki ditzazke bakoitzak. Zenbait taldek jokalarik kopuru osoa betetzen dute, baina badira egon ere 11 edo 12 mutilez osaturikoak. 400 gazte baina gehiago dira bertaratzen direnak kirol apur bat egiteko asmoz. Talde bakoitzak bi asteetan behin jokatzeko du, denek astero jokatu beharko balukete, larunbata egun osoan zehar partiduak egongo lirarteke, eta horrela jendea aspertzeko lortu daiteke.

Eguerdiko ordubietan hasten dira partiduak, eta arratsaldeko zortziretan amaitu. Larunbatero zortzi partidu jokatzeko dira. Hogei minututako bi zati izaten dira, artean deskantsu txiki bat egoten delarik, askok eta askok behar izaten dutena.

MAITASUNAREN EZTENAK

Aranguraz dakusat egunsentia, ilunabarrari, aitzitik, argitasun deritzot. Noraezean dabilen txalupa dirudit, zure begien distira falta baitzait, ene Maddalen».

Jonen logela atontzen ari nintzen anabasa haren guztiaren artean berak idatzitako esaldi hauekin topo egin nuenean. Gau mahaiari hautsa kentzen ari nintzaiola jausi zen xumeki tolestaturiko papertxo hura eta jakinminaren arrari eutsi ezinik, semeak idatzitako esaldi haiek irakurri nituen. Maiteminduta zegoenaz ez nekien ezer ere, beti ostendu izan baititu bere sentimenduak (eta are gehiago maitasunekoak badira). Baina normala iruditzen zitzaidan jarrera hura hartu izana, azken finean gazte kontuak hori baino ez dira eta.

Papertxoan jartzen zuenari buruz, berriz, ez nion itaunik ere egin eta ezjakinaren plantak egin nituen

bere kabuz zer edo zer aipatuko zidan itxaropenez. Baina Jonek ez zuen bere sekretua inork jakiterik nahi; gaiztakeriaren bat egiten ariko bailitzan, maitatzea ere bekatu izanen balitz bezala.

Denbora aurrera zihoan eta egunak pasa ahala, orduan eta seguruago nengoen Jonek nigan gero eta konfidantza gutxiago zuela. Arazoren bat bazuen nigana jo zezakeela esatea otu zitzaidan behin, baina dena primeran zihoakiola erantzun zidan. Adarra jotzen ari nintzaiola uste zuen nonbait eta egoerak okerrera egin aurretik, papertxoaren kontua azaldu nion. Nire kezka agertu bezain laister, irribarre batez begiratu ninduen Jonek eta papertxoan jartzen zuena San Valentin egunaren inguruan egin beharreko idazlan baten hasera baino ez zela agertu zidan. Etxeko lanak ere egitea «arriskutsua» da, antza!

AINARA ELIZONDO

Matxin de Arzu, 10 bajo.
Tel.: 64 56 01
20280 HONDARRIBIA

* BEGIEI AZTERKETA
* KONTAKTUZKO LENTEAK
* BEGIEI ENTRENAMENDUA
* GRADUAZIOA, KONTROLA ETA BERRIKUSKETA
* PRESIO INTRAOKULARREN AZTERKETA

SAN PEDRO, 57 - TEL.: 64 38 05

ENARA
INMOBILIARIA

San Pedro, 4 - behea
HONDARRIBIA

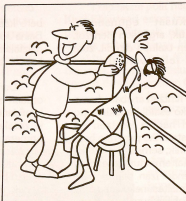
Tel.: 64 39 72
Tel. y Fax: 64 54 38

TXISTE GRAFIKOEN LEIHAKETAK BADU IRABAZLERIK

Aurten seigarren aldiz ospatu den Euskal Txiste Grafikoek Leihaketak badu sariak nori banatu. Aurkeztutako lanak 80 izan dira, eta saritutakoak aldiz sei. Beste bost lanek aipamen berezi bat merezi izan dute epaimahaikideen aldetik.

A mailan, aurkeztutako lanak 7 izan dira. Irabazlea Eukene Tejada izan da, eta berari dagozkio hortarako pentsatuta zeuden 40.000 pezetak. Bere marrazkian boxealari bat agertzen da odoletan, eta «Goitigalea» du izena. Bigarren tokian Eneko Lekuona geratu da, eta ondorioz 25.000 pezeta irabaziko ditu.

Aurkeztutako lanak askoz ere gehiago dira B eta D mailan begiratzeko badugu. B mailan, 34 izan dira parte hartu duten gazteak. Lehen saria Zuriñe Elzo-rentzat da eta bigarrena Alain Elzo-rentzat. Hauentzat saria 10.000 eta 5.000 pezetatakoa da, komiki batzuez gain. Garailearen marrazkian turista bat eta baserritar bat ageri zaizkigu berbetan. Beste bi pertsonak aipamen

Oso ondo, jarraitu odoletan, goitigaleak ematen dizkio odola idustutakoan.

bat jaso dute: Iñigo Paniego eta Mayi Mitxelena hain zuzen ere.

D taldean aldiz, 39 izan dira aurkeztutako txisteak. Lehen saria Unai Kortari dagokio, eta bigarrena ordea Elena Insausti eta Nerea Ugartemendiari. Unai Kortaren lanean Everest mendiari buruzko istorio txiki bat kontatzen da. Aurreko taldean bezala, hemen lau pertsonak aipamen bat jaso dute: Gaizka Tijero, Aitor Bengoetxea, Martxel Iridoi eta Telmo Iridoi. Zorionak denoi.

Epaimahaikideak lau izan dira aurtengoan: Iñaki

Arazk, Aiert Alonso, Mikel Loubelli eta Jaione Arri, denak artearen munduari lotutakoak era batera edo bestera.

KLINK ELKARTEA, GARAIKO IHAUTERIEN BULTZATZAILEA

aur egun ihauteriak ospatzen dira gure herrian, eta badirudi beti indarturik egon den ohitura bat dela. Baina hau ez da guztiz egia, duela hogeitaz urte ihauterienganako joera apur bat itzalita bait zegoen. Zenbait jenderi esker jai hauek lehen zirena izatera heltzea lortu zen, bultzada handia eman baitzioten. Klink Elkartez ari gara hizketan; bere izenean Rufo Sorondok hitz egin zigun, eta Joaquín Olaskoaga «Terrible»k bere eritzia ematen zuen askotan, baina denen hitzak zirela argi geratu zen.

Noiz hasi zineten ihauterien jai hau bultzatu nahian?

Gehienbat 1979 edo 1980 urtetik aurrera izan zen. Urte hortatik aurrera hasi ginen igandeko desfilean ateratzen. 30 bat lagun ginen, eta 1992 urte arte atera ginen. Desfilearen lehen taldea izaten ginen, eta nahiko espektakulu handiak montatu ditugu urtetan.

Nola bururatu zitzaizuen desfilean parte hartzea?

Lehen bilera Marlaixkan egin genuen. Elkarte honek ere ateratzeko gogoia zuen. Ihauteriak bere xarma galdua zutela ikusten genuen, eta bultzada bat ematea pentsatu genuen, zeren jendeak gu bezalako pertsonak disfratzatuta ikusteko gogoia zeukan, ez bakarrik jende gaztea mozarrotuta.

Zertaz mozarrotzen zineten?

Gauza asko probatu ditugu. Bailarinaz jantzi izan gara, «Majorette» delakoaz ere, beltzez, tuneroz, eskolako umez... Denetatik probatu izan dugu; garrantzitsuenak jendea farrez ikustea da.

Denak gizonetakoak al zineten?

Gure taldean 30 lagun izango ginen, eta denak gizonetakoak ginen, ez bait genuen gure emazteak

bertain egotea nahi. Emakumeek bere taldea osatzen zuten, eta gure atzetik zuten txanda. Grazia handia zeukaten hauek ere.

Oker ez banago lan handia egiten zuten emakume hauek, ezta?

Horrela da, bai. Urte askotan izugarritzko lan handia egin dute emakume hauek ihauteri hauek bere xarma mantentzeko. Bere arropak eta gureak ere egiten zituzten. Josteko makinak ekartzen zituzten Elkartera, eta han ibiltzen ziran etengabe josten. Ez litzateke justoa izango aipamenik gabe geratzea.

Baina ihauterietako jaiak ez zen desfilean bakarrik geratzen, ez?

Larunbata gauean ihauterietako afaria egiten genuen, aterako ginen guztien artean. Bertara azaltzeko mozarrotuta egotea ezinbestekoa zen, baina igandean erabiliko genuen arroparekin ez zuen zerikusirik eduki behar. Jai giro handia egoten zen afari hortan.

Jai afarian bukatzen al zen?

Ez. Gero, San Pedro kalean dantza egoten zen, eta hor ere gureak ere eginak gara. Askotan joan izan gara ere lorik egin gabe bazkaria prestatzera, zeren igandeko bazkarira joatea ere obligazio bat bezala

zen. Bazkari popularra izaten zen, eta ahal zuenak igandean ere afaria egiten zuen.

Igande arratsaldean ere egiten al zen desfilea?

Haseran arratsaldean ere desfilea egiten zen. Baina jende askok Irunera joateko ohitura zuen, eta arratsaldeko saioak asko galdu zuen, eta goizez bakarrik egitea erabaki zen hortik aurrera.

Zein zen beraz arratsaldeko plana igandean?

Ondo bazkaldu ostean, Marinara jaisten ginen prozesio bat balitz bezala. Gero Zezen Plazara joaten ginen, han sokamuturra antzeko zerbitu egoten bait zen. Egia esan, nahiko desmadre handia ikusten zen han.

Gaur egungo ihauteriak eta zuen urtetakoak berdinak al dira?

Asko aldatu direla dirudi. Lehen desfilea ikusten zuen edonor Klink Elkartea noiz jaitsiko zen zain zegoen, barregarria bait zen 40-50 urte bitarteko jendea horrela moztortuta ikustea.

Zeintzuk osatzen zenuten talde hura?

Baten bat ahaztuko zait, baina gutxi gora behera Juan Mari Bello, Augusto Etxebeste, Rafa Salaverria, Leandro Plantta, Pablo Azaldegi, J.M. Aseginolaza eta Paris (Goian beude), Joxe Ramon Larrarte, Angel Gomez, Juanito Larruskain, Victor Perez, Fernando Sanzberro... Jende asko ginen eta asko ahantziko zaizkit.

Gogoratzen al duzu urte bat bereziki?

Gogoratzen naiz beltzez moztortuta atera ginenean, ez dakit zein urtetan izan zen. Orduan Madrildik gure lagun Xanti etortzen zen espreski ihauterietako lau egun horiek pasatzera. Xanti honek 140 kilo inguru pisatzen zituen, eta egun hartan perolo eder batekin atera zen desfilean. Perolo honen barnean Joakin Tterrible sartzen zen, eta horrela ibili ziren bide osoan. Farre handiak egin genituen egun hartan.

Desfilearen ibilbidea gaurkoa bezalakoa al zen?

Oso gutxi aldatu da ibilbidea. Alamedatik ateratzen zen desfilea. Hortik Arma Plazara igotzen zen, eta Juan de Laborda kalea jaitsiz, Javier Ugartetik barrena Miramar aldera joaten zen. Handik Portuko Eliza pasata, Portura pasatzen zen jende guztia, eta orain existitzen ez den Bar Emilion bukatzen zen. Taberna honetan ere ambiente gogorra egoten zen.

Zergatik utzi zenioten ateratzeari?

Amute eta Mendeluko jendea ateratzen hasi zenean, beraiek lehenengoak izatea eskatu zuten, horrela, desfilea bukatzen zen momentuan etxeruntz lehenago irtekeko, bestela desfile osoa itxaron beharko zuten. Udaletxean sortea egin zen, eta guri azkenak izatea tokatu zitzaigun, beti lehenengoak izan ginenean. Gainera urte hortan arazo teknikoak izan genituen, eta hortik aurrera ez gara gehiago atera.

Pasadizo asko eta asko dituzte kontatzeko gizon eta emakume hauek. Klink Elkarteko moztortuen zuzendari zen Rufo Sorondok umore onez ekartzen ditu gogora garai haietan bizitutako momentu onenak. Gainera, alboan Joakin Olaskoaga badago, hainbat eta pasadizo politagoak eta umoretsuagoak dira.

CLINICA VETERINARIA

SOKOACENTRO COMERCIAL SOKOA
Teléfono: 64 55 07
20280 HONDARRIBIATel. Urgencias: (900) 28 28 28
Abonado: 365.284**EROSLE**

SUPERMERKATUA

Santiago kalea
HONDARRIBIA

LENCERIA

XERASan Pedro, 5
Tel. 64 58 84

HONDARRIBIA

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

BUTRON PASALEKUA
ETXE ALAI
TELF.: 64 15 81
HONDARRIBIA**Karmele**

Jantzi Konponketa

Arreglos en prendas de:

Cuero • Ante • Punto • Tela

REFORMAS • ADAPTACIONES

Juan Laborda, 2 bajo
20280 Hondarribia
Alde Zaharra**Hawaiï**

HAWAIIen dena da berezia

San Pedro kalea, 12 • Tel.: 64 20 76
Santiago kalea, z/g. Zuloaga, z/g • Tel 64 17 58
HONDARRIBIA

KAFETEGIA

GOZOTEGIA

San Pedro, 10 • Tel.: 64 10 47

ILEAPAINDEG

MIXTOA

ESTETIKA

*A. Guezala*SOKOA Merkataldegia
Tel.: 64 44 07
HONDARRIBIA

IHAUTERIAK, TRADIZIOZ HORNITUTAKO JAIK

ilaka urte dira jai hauek ospatzen direla. Jaiegun hauek aldakorrek dira fetxak begiratzén baditugu urtero. Jai hauetan Berpizte Pazkoak agintzen du bere gainean, eta hau era berean udaberriko ilargi betearen menpe dago. Berpizte Pazkoa ez da inoiz martxoaren 22 aurretik izaten. Esan izan da Pazko jaiari hiltzen dena zerura joaten dela, eta aldi bere egunak Karnabaletan amaitzen dituenak, infernua ezagutuko duela.

Ihauteriai garizuman sartu aurreko hiru egunetan egiten diren ospakizunak dira, gehienbat Gipuzkoan. Oso gauza jakina da ihauteriai eta kristautasuna eskutik dihoazen bi gauza dirala. Hala eta guztiz ere, Erdi Aro Garaiko elizgizonak behin eta berriz mintzatu ziren aurpegia estaltzearen aurka.

Garizumaren aurreko hiru egunetan ospatzen dela esan badugu ere, gauzak ez dira hain finko eta zehatzak. Herri guztietan egunak ez dira finkoak. Izenei dagokionez ere aldaketak jasaten dituzte. Gure herrian *Ihauteriai* esaten dira, Abaltzisketa, Idiazabal, Tolosa, Berastegin... Ormaiztegin ordea *Iritik* esaten da. Gauzak asko aldatzen dira Bergara aldera iristen bagara, bertan *Aratzoitiak* esaten bait da.

Ihauterien alderdi zentralenetako bat maskara edo aurpegi-estalkiarena da. Tramankulu hau ez da bakarrik karnabaletako asmakizun bat izan, zenbait lekutan San Juan egunean ere erabiltzeko ohitura bait zegoen, Oiarzunen adibidez.

Aspaldiko jai hauekin lotuta dagoen beste ohitura bat ondo jan eta hobe edatearena da. Ez dago beste biderik gure Euskal Herri honetan. Nekazal etxeetan duten jateko ohitura da ihauterietako otorduekin azaldu nahi dena zera da: txerriki asko, txerri muturrak, txerri hankak eta belarriak eta postre modura torradak izaten dira. Aipatutako torrada hauek Gipuzkoako itsas ertzeko eta barrualdeko herrietako ohitura bat da: Ezkio, Astigarraga, Zumaia, Ormaiztegi, Hondarribia, Tolosa... Hontaz gain, Euskal Herritik kanpora ere jaten den zerbait dugu.

Juan Garmendia Larrañaga idazleak dioen bezala, ihauteriai era oso desberdinetera ospatzen dira herri herri joaten bagara. Lantz, Ituren, Mutilloa... eta ingurutako ihauteriai alde batera utzita, Hondarribiko karnabalei buruz ere zenbait aipamen egiten ditu. Jaiaren hasera *Ostegun gizen* egunean izaten dela

esaten du. Egun hontan txorizoa soberan jateko ohitura omen zegoen.

Goizetik, gizon eta emakumeak, gazte eta zaharrak, moztortu egiten ziren. Moztortu hauek *mairu* izena hartzen zuten. Mairu hauek aurpegia estalita kaleratzen ziren, ahal bezain arroparik barregarriena soinean eramanda. Historikoki oso erabilia izan den errekurtsua, gizonak emakumez janzea eta emakumeak gizonez egitea da. Mairu bat zein zen jakiten zenean, umek atzetik jarraitzen zuten garrasi eginez: *Mairu ezaguna!!!*

Larunbata ilunabarrean Karnabala berriz ere bizi zen, kalean aipatu berri ditugun mairuak agertzen zirelarik. Egun honetan jolas berezi bat egiten zuten herriko umek, *piko-piko* deiturikoa. Hontara jolastu ahal izateko mairuek kainabera puska bat hartu, muturrean soka lotu eta sokatik piku lehorra zintzilikatzen zuten. Umek ahoan hartu behar zuten

pikua, eta jokua apur bat zailagoa izan zedin, mairuek kainabera astindu egiten zuten. Baina herri arrantzale batean gaudenez, ez zen harritzeko pikuaeren barnean zenbait kasutan amu bat agertzea. Honек ez zion inongo barregurarik ematen pikua hartzea lortzen zuen haumari.

Badirudi, ohitura hauek 1936ko gudarekin galdu zirela. Hala ere, gaur egun, Hondarrribian Inauteriak beste herri askotan ere ospatzen dira. Jai hauei amaiera emateko, panpinei tiroz edo erreta bukaera emateko ohitura izan da herri batzutan, edota «Txardinaren lurperatzea» oso urrutira joan gabe.

NA

ENDANEA

LORE ETA LANDARE
MINTEGIA

ENDANEA Baserria • Tel.: 64 17 10 • HONDARRIBIA

FS

oto istema

ARGAZKIAK ORDU BETEAN

Itsasargi. 3 Tel.: 64 57 65 20280
HONDARRIBIA

Cruz Marti

- Ezkaintza zerrendak
- Opariak
- Dekorazioa
- Testil Hogar

San Pedro Kalea, 63
Tel.: (943) 64 01 23
HONDARRIBIA

GOIKOETXEA

JANARIDENDA

ETXERAKO ZERBITZUA

San Pedro, 61
Tel. 64 10 29
HONDARRIBIA

Albistur eta Arocena

HARATEGIA
URDAITEGIA

Zuloaga Kalea
Tfnoa.: 64 18 60 - 64 13 31
HONDARRIBIA

JATORTASUNEZ, LEHEN ESANDAKOEZ GAINERA

zenak ahalik eta jatorren gordetzeaz, Hondarribiko Euskal Herrian Euskaraz taldekoei kontseilu gisako artikulu bat idatzi nien *Hondarribia* aldizkarian (ikus, 82. zenb., 28. or.), eta oraingo honetan jarraipenezko beste zenbait ohar gaineratu nahi nituzke.

Artikulu haretan inprimeriako zenbait huts nabari ziren eta horietako bat, honako hau: zer irudituko zitzaion donostiarrei, donostiatarra esango bagenie? Horregatik behar genuke hondarribiarra, t-rik gabe, tolosarrei bezala. Hori eskatzen bai du gure hizkuntzak jator erabiliko bada, bokalez bukatzen delarik t-rik gabe erabiltzea. Batzuren ustez zalantzarria da, baina Hondarribiari buruzkoan ez dago inolazko zalantzarik lehenagoko zaharrei jaramon egiten badiegu, horien artean hemen bertan artxibari izan zen Serapio Mujika zenaren idatziak ditugu lekuko.

Hondarribiar gazteen artean euskara motel samarra nabari da; hala nola mintzatzen direnena. Hobe lukete euskara gehiago erabili, mottetasunok uxatzeko eta erabileraz hobetzeko. Hori bai, ekintzetan asmo ona nabaria da, inork ez du zalantzarik jartzen, baina batzutan asmo ona ez da aski eta on beharrez kalde egiteko zorian eror gaitezke.

Adibidez, Amuten ikusten ditut norabidezko iragarkietan *San Sebastian, Renteria* eta *aereopuerto* borroturik. Zergatik ordea?

Ez dut esango hori Euskal Herrian Euskarazkoek egin dutenik. Ez bai dut horren lekukotasunik, baina bai errepikatu bidailari gehienek ez dakitela euskararik eta horiek ere laguntza behar dutela. Beraz, kontutan har dezatela borratzen ibili direnek.

Ongi da *Donostia/San Sebastian* jarri dezaten eskaria. *Renteria* ordea, eratorria izanagatik, orain bertakoa da. *Renteria* eta *Errenteria* ez bai daude Euskal Herriitik kanpora. Hauek Bizkaia eta Gipuzkoan baizik ez daude eta gure foruak indarrean zeuden garaikoak dira. Horregatik gure historiaren lekuko. Garai haietan, Estaduak Ebro ibaian zituen aduanak eta Euskal herriak itsasaldeko portuetan. Norbaitek Orereta nahiago baldin badu, jakin dezala historian zehar Orereta ez dela inoiz izan hiriaren izena. Bestalde, *aereopuerto*-tik *aireportu*-ra zenbat alde dago? Merezki ote du ukitzea? Ukitzekotan ere, biak jartzea eskatu. Zeren oroi European gaudela.

Trafiko iragarkiak egiten dituztenei ere adituzera eman beharko zaie *Llobregat* ez dela bertako izena. Nonbait, norbaiten handikeriz jarri zitzaion izen hori, *Arkolla* jarri beharrez. Orintsukoa izatez gainera jaun baten titulua baizik ez da, Barkaiztegi deituradun Conde de Llobregat Zuloaga Aundiko jabea zelako. Baina, auzoaren izena, esan dudan bezala, Arkolla da (ez Arkoll, askok dioten bezala). Arkollaren etimologia, nire ustez, Ar-kolla (har-goya) izan daiteke; euskaraz *k* eta *g* legez aldakorrak bai dira kontsonanteak nola datozenaren arabera; aldez, ahoskatzean zein idaztean maiz nahastu izan dira *y* eta *ll* letrak aldakor bezala.

Kalean bada jauregi bat bere izena gaitzen ari dena. Ez dago iragarkirik, baina guziei oker entzuten ohituak gaude eta merezi du, jendeak jakin dezan, bere izen jatorra zein den erabiltzera bultzatu. *Casa de Juana la loca* etxeaz ari naiz. behin etxe hori ostatutzat hartu zuela eta aski ote izena aldatzeko? Etxe horren izen jatorra *Egiluz* da; etxe aintzinean (etxe aurrean) duen armarria ere Egiluz deiturarena.

Montaña deritzagun parte guzia, XVII. mendean, Komutz zen, beste izen batez Mugirio bezala ezagutzen zena, Isastik bere *Compendio historial de Guipúzcoa* (1625) liburuaren 91 eta 491 orrialdeetan dakarrenez. Lehen lehenago, 1481. urtean, Udaleko artxibategian agertzen denez, Cornuz zen (beraz, era jatorrean Komutz). Orain nekeza litzaiguke era jator horretara itzultzea. Baina nork daki? Agintariak eta auzokideek borondaterik balute, zergatik ez?

Gure egunotan auzo berri bati jarri diote Sokoa izentzat. Asmatua noski. Baina inguru horrek ez ote zuen beste izenik? Baietz esango nuke.

Juan San Martin

GAZTEKUTXA IKASTAROAK

utxako Gazte kutxa zerbitzuak ikastaro anitz antolatu ditu ikasturte honetarako, bi fasetan bereiztuta. Lehenengoa urrian hasi zen eta bigarrenari martxoan ekingo diote. Zenbait ikastaro beteta daude,

Irunen egingo direnak alegia. Ordea, lerro hauek idaztean Donostiako ikastaro hauetan lekurik badago: internet, sukaldaritza, gozogintza, garapena eta ingurugiroa, astronomiako hastapenak, ikasketateknikak, autoenplegua eta enpresa sorkuntza. Ikastaro gehienak 12-15 ordutakoak dira eta Gazte Txartelarekin merkeagoak aterako zaizkizu. Informazio gehiago 426319 telefonon.

MULTIMEDIA ETA INTERNET SAINDUAN

adanik teknologia berriek txundituta bazauzkate, multimedia ezagutu eta interneten nabigatzeko aukera duzu Saindua gaztetxean. Udalak eskainitako zerbitzua da hau eta astearte eta igandea

bitartean publikoari irekita dago. Ordutegia 11etatik 14tara eta 17etatik 21etara da; igandean 10etatik 14etara delarik. Ordenagailuen ordubeteko erabilerak 200 pezeta balio du. Baina beste zerbitzurik ere badago: astearte eta asteazkenetan 19etatik 21etara eta ostiraletan 17etatik 18etara unitate didaktikoak erakutsiko ditu irakasle batek. beraz, aditu baten zuzendaritzapean multimedia mundu zabala ezagutu dezakezu.

GAZTEAK BALEKI

an arloaz mintzatzen ari gara eta hauxe da adierazi nahi duguna: egun, eta SECOTi esker, esku dauka gazteak zaharrak dakiena. Ideia edo proiektu enpresariala eratzeako asmoa baduzu

zahar talde batek musutruk eta gustura ezinbesteko aholkuak emango dizkizu: enpresaren kokapen, bidegarritasun eta kostea... SECOTi elkartearen jubitatu dextente biltzen dira: finantziero, industrial, jurista, nekazari ohiak... gazteak lagundu nahi dituztelarik. Gipuzkoako egoitza Donostiako Merkatal Ganbaran dago eta 274432 da bere telefonoa.

EUROPEAR BATASUNA, BAI?

adanik Europako hiritarra zara, baina ziuraski ez dakizu asko European dituzun aukera eta eskubideez. Beste herrialdeetan bertakoen eskubide berberak dituzula oinarritzat hartuz,

Europari buruzko informazioa Donostiako zenbait lekutan aurki ditzazkezu. Europar ikasketen zentrua Ramon Maria Lili 5-6 kalean dago, 291877/67 telefonoa dutelarik; Foru Aldundiak 482214 telefonon aholkatuko zaitu. Bruselara bazoaz, Euskal Autonomi Elkartek egoitza dauka bertan: Rue des Deux Eglises, 27, B-100 BRUSELAS (Belgica); telefonoa (07 322) 2854510 da. Bulegoan foiletoak ditugu informazioa eskura dezazun.

GAZTEEK BIZITZA OSASUNTU BAT IZAN DEZATEN

rebenzio Komunitarioa deitzen den plana martxan da jadanik. Gizarte Zerbitzuen barnean dagoen ekintza gogotsu bat da, eta bere helburua, herriko hainbat eta hainbat gazte bizitza honen minbizi diran drogetatik urrun egotea da. Plan hau Udaletxeak iazko maiatzean onartu zuen, eta orduz geroztik hor ibili da zenbait arazo konpontzeko zain. Hala ere, jadanik hemen dago, bere funtzioak betetzeko prest.

Helburu hori lortzeko talde bat kontratatu egin da. Talde hau, drogen prebentzioan teknikoak den gizon batek gidatzen du, Richar Sanchez kasu hontan. Bera izango da taldearen koordinatzailea era berean. Beraz gain, bi kaleko hezitzaile ere egongo dira, sikologa lanetan arituko den pertsona bat, eta baita gizarte hezitzaile bat ere.

Pasa den urteko urriaren erdialdetik hasi ziren lanean. Bere filosofia, arazoak dituen pertsonak hara hurbil daitezela da. Bertan, informazioa eta laguntza emango zaio drogen fenomenoaren inguruan. Baina ez da bakarrik arazoaren barnean dauden gazteak tratatzea bilatzen, baita sare hontan eror daitekeen beste edonorrena ere.

Hori litzateke beste helburu bat. Gaur egun arazorik ez dituen gazteak bide egokiak jarrai ditzala bizitzaren minbizi hontan eror ez dadin. Horretarako

familiak eta eskolak zeresan handia dute, eta programa honek bi faktore hauek oso kontutan edukiko ditu bere lana aurrera eramateko orduan.

Ekimen honek bere egoitza Benta Zaharrean izango du, azken pisuan konkretuki. Bere telefonoa 645317 izango da, eta hara jo dezake egoera hontan aurkitzen den edonork. Informazioa nahi duen edozeinek ere eska dezake libreki, gaztea nahiz heldua izan. Arazo gogor hauen aurrean inork ez daki besteak baino gehiago eta hori dela eta benetan dakienarengana jotzea garrantzitsua da.

MARINEL
BURDINDEGIA - FERRETERIA

MENAJE - INDUSTRIAL
TORNILLERIA INOX.
ELEKTRIZITATEA
GILTZEN KOPIAK

Bernat Etxepare, 12 - Tel. 64 17 88
HONDARRIBIA

TXAPITEL
GALERIA ARTE ARETOA

HONDARRIBIAN BISTAZU **TXAPITEL ARTE ARETOA**:
ARGIZAILAK, GRABATUAK, COLLAGE-ak, MARIGORAK,
ESKULTURAK E.T.C.

MAQUITA 3 - 20080 HONDARRIBIA - C/PUZUEA - TEL/FAX 941 - 640953

FUTBOLAREN JARRAITZAILE OFIZIALAK HONDARRIBIAN

Azken urteotan futbolearen ikaragarriko «boom» bat gertatu da, eta ez bakarrik mutilen artean, baita nesken artean ere. Horren erakusle ditugu gure herrian ditugun Real eta Athletic-en bi jarraitzaileen penak. Aurtengo denboraldi honetan, gauzak oso ederki dihoaz bi taldeentzat, eta bata besteari aurretik geratzea du helburu, bata besteari betiko bromak egiteko.

Donostiako taldearen jarraitzaileak «Hondarribiko Atalaya» deritzan Peña sortzea erabaki zuten denboraldi honen hasieran. Hondarribian Errealaren jarraitzaile talde bat sortzea beharrezkoa bezala ikusten zen. Bi igandetan behin Anoetara autobus pare bat antolatzen zela ikusita, jarraitzaile guzti hauek elkarte baten barnean egotea aurreikusi zen. Gaur egun izena emana duten jarraitzaileak 60 bat dira. Arerioaren jarraitzaile taldean bezala, herrian zehar dauden zaletuetatik zati txiki bat basterik ez da apartatu.

Aurtengo denboraldian bidaia bat antolatu zuten Erreal zaleek. Salamankara izan zen, bi taldeen arteko partidua ikus ahal izateko. Autobus oso bat bete zen, eta bertara joan ziren batzuk esan digutenaren arabera oso esperientzia polita izan zen, errepikatzeko modukoa. Lastima partidua hutsean amaitu zela.

Hala eta guztiz ere, elkarteko egoitzeko arduradunarekin hitzeginda, beste bidaia pare bat egin daitezkeela komentatu zigun, beraz, txuriurdin guztiak hadi egon, taldea edonora jarraitu behar bait da.

Beste aldean dauden jarraitzaileak Athletic-ekoak dira, lehoiak alegia. Talde hau zaharragoa da, hiruzpalau urte pasa bait dira sortu zenetik. Bere aurkezpen ofiziala duela urte pare bat egin zuten Benta Zaharrean. Han egon ziren Jose Maria Arrate, Telmo Zarra handia, Joseba Etxeberria, Bittor Alkiza... Ekitaldi horren ondoren ofizialki sortu zen Athletic taldearen jarraitzaileen Peña, nahiz eta aurreko hilabetetan jendearen ahotan egon. Izen ofiziala «Peña Athletic Hondarribia» da. Bazkide kopurua aurreko taldearena baino ale batzuk urriagoa da. Nahiz eta betidanik esan izan den Hondarribian talde zurigorriaren jarraitzaile asko dagoela, hori ez da erreflejatuko elkarte honen sorreratik apuntatu diran pertsonak kontutan hartzen baditugu.

Hauek egin dute aurtengo Liga txapelketan bere bidaia. Duela aste gutxi izan zen, eta San Mames-en Betis-en aurka jokaturako partidura autobus bat irten zen, egun osoa bertan emateko prest. Goizetik irten ziran lehoien jarraitzaileak, eta Lezamako instalakuntzak

**FISIOTERAPIA
SOKOA**

- * FISIOTERAPIA
- * ERREABILITAZIOA
- * MASAIAK
- * ETXE ZERBITZUA

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI
Fisioterapeuta

ORDUTEGIA
Astelehena - Asteazkena - Ostirala
8:00-13:00 • 15:30-17:30
Asteartea - Osteguna
8:00-11:00

Telf.: 64 46 57
SOKOA MERKATALDEGIA • HONDARRIBIA

ikuskatu ondoren iritxi ziren Bilbo aldera. Euren nahia, taldearen egoitza den Ibaigane jauregia ikustea zen, baina azken hau ez zen posible izan. Arratsalde partean jokatu zen partidua, eta Errealeko jarraitzaileei tokatu zitzaizen bezala, hauek ere golik gabeko partidua ikusi behar izan zuten.

Bi elkarteek presidente eta presidente-ordea izendatuta dituzte, baita diruzain eta bokalak ere. Ez dugu denen izena emango, baina bai apur batzuenak, Presidenteena behinik-behin. Txuriurdinen elkarteko buru bezala Iñigo Etxebeste ageri zaigu, eta bere bigarrena Patxi Garai. Txurigorrien aldetik,

Presidentearen lana Ramón Urteaga "Pepe" k betetzen du. Bere ausentzian lehendakari izango zena Joxemi Elduaen da.

Pasa berri dugu bi taldeen arteko partidua. Denak urduri jartzeko modukoa norgehiagoketa izaten da, baina azken batean joku edo kirol bat da, eta ez da ahanzi behar badirela egon gauza baliagarriagorik munduan. Oso egokia eta polita da bakoitza bere koloreen defentsan ateratzea, baina hor geratu behar litzateke dena. Euskal Herrian ohitura den legez, bazkari eder batekin konpondu daiteke dena, horrekin alde batekoak eta bestekoak konten egongo bait lirateke.

ARRETXE

salmenta eta konponketa

RENTERIA

C/Larrazabal, 1 • Tfno.: 34 01 82

DONOSTIA

C/Zabaleta, 54 • Tfno.: 28 65 72

HONDARRIBIA

C/J. Alonso, 5 • Tfno.: 64 27 77

PUB

Almirante Alonso - Tel.: 64 16 10
HONDARRIBIA

PELUQUERIA

ISABEL

ZULOAGA 20 - 1º Centro

Telf: 64 15 95

HONDARRIBIA

XIV. BORDARI ETA SATARKA LEHIAKETAN IDAZLE UGARI

Aurtengo lehiaketan beste urtetan baina parte hartze ugariagoa izan dugu. 57 izan dira oraingoan aurkeztu diranak; kontutuan hartzekoa da azken hontan parte hartzea ireki egin dela, eta ondorioz jende ehiago aurkeztu dela.

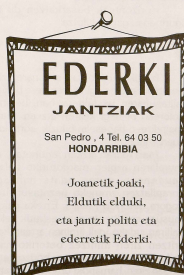
Bordari lehiaketari dagokionez, 35 izan dira aurkeztutako lanak, A eta B mailetakoak batuta. Satarka lehiaketako bi mailetan ordea, 22 izan dira aurkeztutako lanak. Ipuinen arloan, garaileak Aritz Gorrotxategi Mujika eta Miren Salaberria izan dira. A mailakoak, 18 urtetik gorakoak dira, B-koak aldiz adin hortara iritsi ez diran idazle gazteak. Aritz Gorrotxategiren «Maitaleen arnoak» eta Miren Salaberriaren «Frontetik maiteari» izan dira sari onenak irabazi dituztenak ipuinen arloan. Satarka lehiaketan, irabazleak berberak dira, «Hozki berria» eta «Eremu ilunetan» deituriko olerkiei esker.

Bigarren saria jaso dutenak aztertuta, aldaketa batzuk sumatzen ditugu orain arteko monotoniatik at. Bordari lehiaketan, Nikolas Arozenaren «Egunkari

ezkutua» eta Imanol Carballoren «Now I long for yesterday» izan dira garaileak A zein B mailan. Satarka sarian aldiz, lehen saria irabazi duen Aritz Gorrotxategi ageri zaigu berriz «Denboraz oroitu» olerkiarekin, B mailan Igor Aristegiren «Abailduriko lilien alegoria» daukagularik.

Hortaz gain, Udalak Hondarribikoaren lehen saria ere eskeini die postu hori lortu dutenei. Bordari sarian Nikolas Arozena eta Naiara Perez izan dira. Bien bitartean, Satarka lehiaketan Ainara Elizondo eta Maitena Larra izan dira.

Sari ekonomikoaz gain, aurtengo edizioan bakoitzari oroigarri bat eman zitzaizen gordeta edukitzeko. Harriko oroigarri honetan, bi gizon handi hauen aurpegia ikusten da, fondo eder batekin. Gustu onez hartu zuten irabazleek oroigarri hau, ez ordea sari ekonomikoa bezain gogo onez. Zorionak denoi, eta ia datorren ediziorako hondarribiarak sari gehiago lortzen ditugun.

BORDARI LEHIAKETA

A MAILA 1 SARIA

MAITALEEN ARNOAK

I

au ilunetan, euriaren astindu bortitzak abenidetako zuhaitz biluziak makurtarazi dituenean, eroetxean, sikopata batek, hormak urte askotan zehar sarraskatu ondoren, argia ikusi eta alde egin du.

Itsaso basatiaren inguruan dagoen pasabidean elkartu dira biak, orbela eta eroa. Barrezka hasi da hostoen zurrumbiltoa ikustean eta eskumuturrari begiratu bezain pronto korrika abiatu da zurezko erraldoiak sailhestuz, haizeari sekretuak bata bestearen atzetik kontatu bitartean. Kontua da ez duela erlojurik; eta zertarako behar du?

Denborak ihes egiten duen heinean, eroak gero eta gehiago dira. Zein da haiek gelditzen saiatuko den eroa?

Sarritan ito izan dira kostaldean euren ametsak, maitasunezko amets zuri eta leunak. Izan ere, ilusioen mugan dauden belauntziak norabide ezean dabilta, kaitik kaira, berpizkundea ediren nahirik. Zuhaitz gorrisken gainean kulunkatzen dira hesiak, oroitzapenen lorratzak, amaiera erromantikoak.

Eroa eta maitasuna: gu geu ispi luaren aurrean. Ez al duzue erotzat jo zeuon buruan, maitatuaren begiak zueotan irrist egin bezain laister somatu duzuen oldarkeriaz gozatzean?

Horizonteak besarkatzen du bihotza, egunak iguripena... gauak hilotza.

II

Izarrik gabeko gau sakonaren zilarrezko diridiren norabidean, ihes egin zuten bere begiek etzauntzearen isiltasunaren bestaldera; han, begira zituen gaztain koloreko bi begi kearen atzean. Mark geldi zegoen, mairidiren babesean biluzik, sorbalda zabala agerian zuten. Mark...

Martxoaren azken egunetan, arrats gorriaren muralaren azpian margoturiko belardietan etzanda zeudenean, euren adats nahaspilduak leunki korapilatzen zireneko hezetasun berdearen usaina gogora datorkio Philip-i. Erreka gardenaren lastanak musuan sentitu eta gero, eskutik helduta, bi lore eder bailiran, udako igali lirainen artean kantari eta jauzia aaritzen ziren ihintzez beteriko haranetan. Mendi gailurrera heltzen zirenean, horizontarekin ametsetan aritzen ziren, hamabost urteko mutil ameslariak bailiran. Une haietan, bozkario samurra sentitzen zuten

Philip-ek bihotzean; une haiek maitasun uneak ziren; une haiek... une haiek.

Philip-ek zigarroa itzali eta Mark-i begiratu zion. «Mark» esan zuen ahots ezti. Izen berbera ahoskatu zuen beste behin.

Botoiak laxatu ondoren, setazko jantzia irristatu zitzaion eta kolpetik biluzturik geratu zen. Eskuekin bularra zirkulutan lastandu bitartean helagorak egiten hasi zen Mark-i begietara zuzen-zuzen begiratu. Kriseiluaren dir-dir ahulak itzal erotiko bat marrazten zuten logelaren erdian.

Sugeen moduan, ziri-zara hurbildu zen Philip mairidiren itsasora bere maitalearen gorputzaren beroa sentitu nahirik.

Bien gorputz gihartsuak jolasean hasi ziren. Maitasun uholde amaigabeak, besarkada indartsuak, gorputz musu eztiak, mihi lastanak... ilea eta azala lastu zitzaion, grina menderaezin baten eraginpen zeuden. Mark, Mark... xuxurlatzen zuten Philip-ek bere maitale kuttunaren belarrira eta berriro besarkatzen ziren gartsuki.

Philip Markengatik pixka bat aldendu zen, musika aparailua piztu eta berriro sartu zen ohean. «Aranjuezeko kontzertua»ren notak hegan hasi ziren gelan barrera. Kitarra espainolaren ermitmoan dantzan ari ziren hodeien artean. Mairidirea lurrera erori eta bien gorputz biluziak agerian gelditu ziren. Philip-ek bularra lastandu zion Mark-i, ondoren sabela. Bien helagorak oso sakonak eta hunkigarriak ziren. Eskua beherantz irristatu zuen. Azal leuneko jostailua igurtzi eta jolasean hasi zen. Bien zorabioa izugarria zen, plazerraren urmahelean besarkaturik, izadiaren gainetik, beraien munduan zeuden eta zorionsuak ziruditen.

Bat-batean logelako atea ireki zuten norbaitek. Argia piztu eta:

- Philip...? -bi gorputz biluziak bata bestearen gainean ikusi zituen- Philip! Mark!! Mark!! Baina...

III

Mutikoak nesken begietan begiratu zuenean ez zen malkorik irristatu. «Lucile, baina...» Marken hitzek ez zuten erantzunik jaso, adierazpenaren harresiataraino heldu ziren hitzok eta inork ez zien arretarik jarri.

Lucilek, urtebetetze egunean Markek oparitu soineko beltza zerraman, beti bezala oso estu, gorputzari itsatsirik. Bularrak eta ipurdia nabarmentzen zitzaizkion eta mutikoa txoratzeaz zegoen.

Lucile oso ederra zen, elkar ezagutu zuten egun hartan baina hagitzez ederragoak ikusten zuten orain Marke. Parisen, udazkeneko gau ilun eta misteriotsu

hartan, urriaren 12an, oker ez bazegoen, ilargiaren eskuek Senna ibaia laztantzen zuten. Auzo latinoan, artisten topleku zen taberna zahar batean zegoen bera, Mark, arno gorria begira zuela zuzen-zuzen. Bakarrik aurkitzen zen; lagunak etxera joanak ziren. Kukuak kabitik irten zen eta bostaldi abestu zuen.

Orduan agertu zen Lucile atetik. Txorien moduan hegan kearen artean, dotore eta lirain. Garagardo godolet handietan bere musu diraditsua ikusi zitekeen, kristalen artean kristalik delikatuena. «Burua nahastu zitzaidan; bat-batean J. S. Bachen «Doppelkonzert», Mozarten «Die Entführung aus dem Serail», Schuberten «Unvollendete», Wagneren «Tannhäuser»... denak entzuten nituen aldi berean, garunak ez zuten erantzuten. Erogen begiradarekin, mozkorturik ikusi nuen baina berataz maitemindu nintzen. Bere ile gorrisa, Venus jainkosaren lorategian landutako gorpuzkera, begien dir-dir iluna, orkatik estu eta moldatuak, Lucile...»

Une hartan jakin nuen bera zela gau ilunetan, itsas-haizeak ur azal isilean laztantzen duen elurreko malkoa; bera zela neguko ilunabar gorrietan zeruko pasabideetan amoltsuki irratitzen diren larrosa margodun uharteak bezalakoa: sentibera hauskorra...; bera zela gainontzeko loreak baino ederragoa, nire bihotzeko lorea, nire maitaia.

Eta orduan, printze eta printzesen ipuinetan bezala, nigana hurbidu zen. Nire alboan jarri eta irribarre xume bat eskaini zidan. Oraindik sorrarrean, irribarre itzuli eta zerbait har zezan gonbitea luzatu nion. Gau hartan bertan elkarrekin oheratu ginen. Handik aurrera bera bihurtu zen nire sorkuntzaren erdigunea, argitasuna; bera, Lucile.

Neskak zutik jarraitzen zuen, serio, haizearen enbat leunaren laztanen erdian brontzezkoo irudia bailitzan: simetrikoa, espresio gogorrarekin, sentimendurik ukango ez balu bezala.

«Lucile...», Marken ahots ahula horizontean galdu zen. negarrez hasi zen, zotinka «Lucile, Lucile...», neskaren gonari lurrean belaunikaturik. Orkatil finak musukatu zizkion behin eta berrero, baina neskak ez zuen inongo keinurik egiten, geldi geldi zegoen:

—Nazkatu nautzu! Arrunta eta tentela zara, mozkorra, gizaki dokahake baxuenak bezala bizi nahi duzu; zorriak baino balio gutxiagoko gizasemea zara zu — esan zuen haserre bizian neskak.

- Beste gizon bat dago artean!

—Bai! Benetako gizon bat, nitaz arduratuko den etorkizu handiko idazle paro eta dotore bat. Etxe handi eta duin batean biziko gara. sendi bat osatuko dugu eta ez zaigu dirurik faltako; dena pentsaturik dugu. Berarekin zorientua izango naiz.

- Eta maitasuna? Maite al duzu? Eh! Lucile!! Maite al duzu!!

- Maitasuna...? Maitasuna zu bezalako gizaseme ahulen bizigarri inooza besterik ez da. Ez al duzu ikusten? Negarrez ari zara eta mutikoek ez dute negarrik egin behar —Lucile barrez lehertzen hasi zen—. Zabor hutsa zara!

- Beraz, urte guzti hauetan ez nautu maite izan...?

- Zu maitatu? Ez barrerik eragin. Zerbaitera

iritsiko zinela uste nuen baina... arnoaren menpe ibili zara, zakurra nagusiaren atzetik dabilen moduan. Akabatuta zaude, akabatu! Tira, orain behintzat baduzu istorio eder bat idazteko, «Tentel baten zorigaitza» jar diezaiokizu izenburua.

- Puta halakoa!

- Agur Mark —esan zuen erdeinuz eta barrezka.

Haizeak ileak inarrosi bitartean, hankak bata bestearen aurrean gurutzatu, top modelen moduan, paseabide amaigabeen galdu zen.

IV

Horizontea ezin daiteke ikusi gauaren astuntasunean. Etxe asko hutsik zeuden, parkeak itxiak, tabernen komunak graffiti-z beteak. Hiriaren zainak bero-bero zeudela, labezomorroen ibilaldia, erromesen ibilaldiaren antzekoa dena, hasia da lizunkeriaren sekretuetan barrena. Hiri erraldoiaren begirada goibela da. Gaur, kristalak hautsiko dira, bihotzak apurtuko dira, mozkorrak hotzak hilko dira eta hiriak badaki guztiaren berri.

Auzo zaharreko kafetegi batean, artista ugari elkartzen zen filosofiaz, hitzegiteko. Normalean, arau moralak izaten ziren eztabaidaren ardatza; onak eta txarrak, estimagarriak eta gaitzesgarriak, Kant eta Rousseau, Platon eta Stuart Mild... noizbehinka Nietzsche ere aipatzen zuten, baina azken hau oso gutxitan ematen zen. Han biltzen ziren artistak, estatuaren dirulaguntzak jasotzen zituztenak ziren, alegia, estatuaren ideologiarekin bat egiten zutenak (eta bat egiten ez bazuten ere, itxurak egiten zituzten). Beraien liburu, eskultura, koadro eta abarrek beti aurkitzen zuten liburutenda edo museo jakinen bat; jenderatze modua alegia. Egunkarietako kultura saila beraiek betetzen zuten, beraiek ziren kultura bakarra eta ikasliburutan agertzen ziren artista hilezkorak.

Philip mahai batean xerita zegoen whisky-ari begira begiak gorriturik zegoela. Philip ez zen ez zaharra, ezta gaztea ere. Ilea kolore beltzekoa zuen, begiak ilunak eta bizarrak ezaren, bere musua umeen musuaren leuntasun berekoa zen.

«The creatures of Prometheus» kearekin nahastu zen. Beethoven begira zuen. Kafetegian ez zegoen jende asko: arduradunak, gorbata eta «amerikanarekin» noski; hiru zerbiztari, hirurak arosak koloreko pajarita banarekin eta lauzpabost gizon mahaietan sakabanaturik, tertulian.

Kafetegia oso dotorea zen. Kolore gorriko hormak koadroz apaindurik zeuden: Velázquez, Miguel Angel, Leonardo, Boticelli, Van Eyck, Rubens, Hogarth, Rembrandt, Cézanne, Renoir, Kandinsky (kopia hutsak denak) eta irudien azpian zita eta poemak hizki beltzez: Victor Hugo, Walt Whitman, R. Tagore, Rousseau...

Sabaian kandelen antzeko krisailu ugari zegoen, oro eraberrituak, oro gotikoaren estilokoak. Ertzeetan, koloma doriko eta jonikoak eta hauen gainean larrosak, idorturiko larrosak.

Philip-ek whiskyari tragoska labur bat eman ondoren koadroei begiratu zien. Irudiak olatuen antzera

mugitzen ziren, dantzan ari ziren. Begiak igurtzi zituen eskuin mahukarekin. Bakarrik zegoen. Lucile, ostriarero EEE (Etorkizuna Emakumeen Esku) taldearen ohiko bilerara joan zen. Nazkatzen hasia zegoen gizona; beti berdin, beti altzakia berbera, betiko leloa. Gauza da, itzala lagun, mozkortzen ari zela.

Berriro begiratu zien koadroei. Oraingoan ez zuen irudirik ikusi, Marken aurpegi irribarretsua baizik:

- Gabon, jauna, — agurtu zuen Markek — barka berorren ondoan eseritzearen adorea, egia esan, ezin izan diot tentaldiari muzinik egin.

- Nola, jauna? — Philip-ek ez zuen ondoegi ulertu Marke esandakoa.

- Ez al da berorri... Monsieur Philip Maupassant, idazle ospetsua?

«Le nozze di Figaro»-ren notak hegan hasi dira.

- Bai, jauna, neroni. — barrezka hasi zen Philip — zeinekin hitzegiteko ohorea du?

- Mark Dupoint nauzu, jauna. Berorren liburuak irakurri ditut, ni ere idazlea nauzu, eta nire ustez, nire ustez...

- Zerorren ustez, zer? — arduratu zen Philip.

- Beno, neronen, nerenen... Axola zaizu zukaz hitzegitea?

- Ez, noski ezetz. Aurrera.

- Beno, zure lanean ikusten dut, hobe esan, uste dut, zure bizitzaren alderdi ezkutu eta intimoak adierazten dituzula. Alegia, zure emaztearen jarrera iheskor eta harroputz hori... begira, bakarrik zaude. Ziur nago bilera horietako batera joan dela, nola dira...

- GMZK (Gizartearen Morala Zaintzeko Komitea).

- Bai, hori. Tira, hitzegin dezagun modura... Axola al zaizu Philip deitzea?

- Ez. Segi egin beharreko solasaldiarekin.

- Esan nahi nizuna, zera... maitasuna, sinesten al duzu maitasunean? Eta bat bateko maitasunean?

- Bai, noski, zoragarria da. Baina, zein ote zara zu neri galdera horiek egiteko?

- «Arima eder baten maitalea, iraunkortasuna maite duenez, fidela izaten da bere maitalearekin».

- Pausanias! Nola dakizu hori?

- Nola dakizu zuk benetan maite duzun zure emaztea?

- Beno, biak...

- «... gizonen bihotz eta ariman ipintzen du maitasunak bere etxea».

«El amor brujos: danza ritual» doinuaren magia dantzan hasi da.

- Baina nola... —mozkorren zoraldia gorenera heltzen ari zen eta Philip-ek ezin zuen menderatu, txunditurik zegoen. Hain gizon galai eta, gainera, greziarren idatzien maitale. Modu zoragarrian pausatzen ari zen gaua, una, horditzea.

- «Maitasunak gazteen arimak, zeinak adiskidantzen bidean, ederki hornituak eta bertuterantz zuzenduak dauden, sutan jartzen dituen; aitzitik, emakumeekiko desirak uste bateko atsegina baino ez dakarte. Ez dut uste ardoak eta arrainak niganako maitasuna dutenik, baina nik, ederki

asko hartzen dut biotatik atsegin.

- Protogenes! Greziarren filosofiarren jarraitzailea zara zu ere!

- «Harreman sexuala, —Marke-ek zitak esaten jarraitzen zuen— gosearen nahiz egarriaren parekoa da. Gogobetetzea da kontua eta...

- «Ez emaitza garbi batera heltzea» —bukatu zuen Philip-ek.

- Ez al duzu uste, ezkontza, ugalketara zuzendua dagoela eta, beraz, ez dela egiazko maitasun ideala?

- Beharbada... —Philip-ek Marken begi orlegiei begiratzen zien. Harriturik zegoen. Sentimendu arraro eta arrotz batek iragan zion bihotza.

- Egiazko maitasuna harreman homosexualetan ematen da, hau baita benetako bertutera garamatzan zubi bakarra. Adiskidantzen bidetik garatzen den harreman homosexualaz ari naiz, jakina.

«Romanze ziemlich langsam» «entzuten da. Kafetegian dagoen jende apurra badoa.

- Hitz egin dezagun eguzkiaren izpiak lehioetan jausi arte —Philip-ek gaitain koloreko egurrezko pipa mardula atera, piztu eta Marki eskaini zion —. Zerbitzaril Bi...

- Vodka! —eskatu zuen Markek.

- «Gau beltzak itzalen hasperenak zeharkatu zituen mutilaren betazealaraino hegan eginez; «egizu lo» esan zuen ahots misterioz batega».

- Glamour, Glamour...

«Gaua, soinekoa erantziz, mantso, mugagabea loratzen ikusi du eta, biluzik, karrikak zeharkatu ditu».

Mark eta Philip erokeriak esaten hasi ziren. Alkoholarekin eragina nabaria zen euren zainetan, eta literaturaren besoetan hegan hasi ziren.

- Vodka! Vodka! —eskatu zuten oihuka biek batera.

V

Ilargiaren zaharrok hiriaren gerria besarkatu dutenean, biztanleek ametsen artaldeak isiltasunean zeterrela jakin dute. Fraude auzo zaharreko farolen hitzak ez dira gaur itzalen ibileraz mintzatzen, mutu daude, lurrera begira iluntasunean. Denak lotan daude; denak gizon bat izan ezkiz.

Logelaren erdian «Carmina Vurana». Mahaiaren gainean paper mordo nahaspiloa. Gizona, vodka botila alboan, izkiriartzen hasi da odolak burua hartu dionean.

Ispluaren bestaldean ile koipetsuak ur jauziak bailiran erortzen zaizkio begien aurrera. Bizar ilea luzea du, beltz-beltza, eta begien kolorea berdea, gorri iluna bilakatu den arren. Idazten ari da, «... mendekua».

Burua altxatu eta hormako egunkariaren zatiei begiratu die, Philip... nitaz maiteminduko zara... puta halakoa! esan du ozenki. Esaldi bat gehiago idatzi du.

Vodkari trago luze bat eman dio eta algaraka hasi da.

Burua altxatu du beste behin, esaldia amaitu eta, «Lucile! Lucile!» ohiu egin du gorrotoaren mirabea bailitzan.

Bat-batean sagu batek korrika eta presaka

zeharkatu du logela. Gizonak ikusi du. Modu zakarrean vodka tragoska bat eman eta animalia gizarajoari botila hustua jaurti dio. Huts egin du.

Jaurtiketaren ondorioz, oreka galdu eta lurrera erori da. Han gelditu da egunsentiaren lehenengo argi printzek esnatu duten arte.

VI

Euria ari du. Hiria samin eta goibel esnatzen da. Lorategiak malkoz bustirik daude, kostaldeko olatuak gorrotoz beterik eta hiriko espaloiak hutsik. Gaueko ametsak, irudimenaren itsasora ihes egiten dutenak, ez dira itzuliko ilargia zeruan berriro zintzilikatu arte. Egunsentiaren begirada itzul minaren sehaskan kulunkatuz doa, lehiotik lehiora, biztanleei keinuak eginez.

Urrutian mendikatea dago. Lainoetan murgildu dira haren gailurrak, magalean dauden zeharkituriko etxolen teilatuak lambroak estali bitartean.

Bart, persona asko hil da hirian.

Arratsalde morailaren erdian, larrosa margodun

uharteak zeruan kulunkatzen dira. Hosto ihartuak haizeak daramatza zurrumbiloen. Batzuk, itsasoen nabigatuko dira, besteak parkeetan lasaituko dira eta ausartenak hilerria bidaistuko dira hildakoei konpainia egitera.

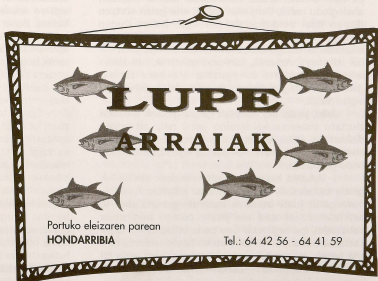
Hilerrian, bart hil zen neska baten hilarri berria dago. Haren hotsasunaren gainean, zizareen egoitzaren kanpoaldean, larrosa gorriak daude. Bi gizon begira daude isiltasunaren besoetan. Burmuinetan odola borborka dute, oraindik ere aitzoaren dir-dir maltzurra gogoratzen dute. Baina, hala ere, ez dira damutzen.

Batek bestearen eskua heldu du, «goazen Philip». Biak eskutik helduta, mailtale erromantikoen moduan, hildakoen hiria zeharkatu dute eta kanpora heldu direnean musu eman diote elkarri ezpainetan, «maite haut, Mark...», «nik ere maite haut, Philip».

Larrosa kolorez tintaturik dagoen horizonteari begiratu diote. Markek hegazkin txartelak erakutsi dizkio Philipi, «goazen hemendik urrun».

Denborak ihes egiten duen heinean, eroak gero eta gehiago dira. Zein da haiek gelditzen saiatuko den eroa?

ARITZ GORROTXATEGI MUJIKI

BORDARI LEHIAKETA

B MAILA 1 SARIA

FRONTETIK MAITEARI

«Ba ote da gauza ederragorik
gerraren erdian, gerrarik
ez egitea baino?
J. M. Irigoien

Elizako erlojuaren orratzak goizeko seiretan kokatu bezain pronto altxa naiz, astiro astiro, ene ohean egingo ditudan azken segunduok ondo dastatu nahian bezala. Ez dut batere ondo lo egin, lokamutsak besterik ez alde batera eta bestera jira biraka igaro dut gaua, artegatsu, nire eginbeharra zein ote den behin eta berriro ene buruari itaunduz. Gorputza osokiro zeharkatzen zidan zirrara hotza erraiaetan sentituz, barruak jaten dituen arra irudi; geldiro baina eten barik, hanketatik hasi eta garuneraino hedatzen, loa galaraziz, gizartearentzat inolako eraginik ez, baina niretzako hil ala bizikoa den kontua sahiestu ezinik. Bitxia da, gauaren mila begirada argitsuak gudan finkatuak begitanduz, hutsaren hurrengoa garelako onartzeak, baina hala da. Udaletxeko zentsoan, serieko zenbaki hutsala naiz alfabetoz ordenaturikoa. Inoiz baino argitsuagoa da gaur gau beltza, argitsua bezain biluzia. Gauerdiko astroa ere, biluzik nabaritu dut, izarren antzera, gaua bera bezala, antzerkiren batean menperatzaila papera kendu baitioten.

Belarriaren ondoan, isildu ere egin ez den deabrutxo entzungai izan dut: joan hadi ihesi Marirekin, hautsi itzan behingoz iraganarekin lotzen hauen sokak, ez hadi beldur izan... Ezinezkoa. Ideiok uxatzen ahailegindu nahiz, ilargiaren argiak ene gelan sortzen dituen itzal beldurgarriei zer egin behar dudun dalgaginez, baina ez dut erantzunik jaso, ene baitako iskanbilaren erdigunean, mutu bilakatu baita gaua eta ixil ixil dago. Azkenik, jainkoari eskerrak, ohi baino lehenago iratzarri da eguzkia eta bere izpiak, garuneraino iragazi balizkit bezala, ideiak gehixeago argitu dizkit.

Jaiki, jantzi eta maletan gauza guztiak ditudala ziurtatu ostean, sukaldaraino jaitsi naiz aitoren diskurtsoa aditu, amari musu bero batez malkoak aterarazi eta lelakeria horiek guztiak egitera, familiarekin ondo geratzeko.

- Andres, hemezortzi urte dauzkak eta baduk garaia txorakeriak utzi eta zentzuz jokatzan hasteko, horregatik joan beharra daukag gerrara, aberria defendatuaz oheora eta jende ororen begirunea irabazteko, Iparragirretar oso osoa bilakatzeko. Gure kastakoa bahaiz, aurki izendatuko haute teniente hire aita bezala, gerran hil bazuten ere, medailaz josia hil baitzunan, ez edonola! — Bizkarreko baten ostean, ama konsolatu behar izan dut.

- Ez ezazu negarrik egin, hemendik gutxira hemen izanen naiz berriro ere.

Atea itxtearekin batera, lasaitasun desatsegin bat jabetu da ene gorputzaz. Gustura geratu dira etxeokak, baina nik traizioa egin diot neure buruari. Anarkista naiz eta frentera gudu egitera joate hau, neure printzipioak bortxatzea da, familiari gustu emateko. Honek ene baitan suposatzen duen barne borroka, paira ezina da eta buruak eztanda egingo didala sumatzen dut ero moduan ohiuka hasten ez banaiz lehenbailehen. Aparientziak aparientzia, ixilik geratu naiz barneko arra batera eta bestera nabarituaz, zeruan zu irudikatu guran dabilen enara talde endredatuaren modura, zu irudikatu asmoz, ezineko xedean obsesionaturik...

Banoa, banoa aberriaren izenean sekula deus egin ez dituzten gizonak lubakietan odol hustututa, modernizazio bidean dagoen gizarte hau, berriro ere ezerezean uztera. Zudan pentsatuz amodiozko ele solteak hizkiriartaz udazkeneko hosto bakaneekin hor zehar haize boladaren batek barreiatuko dituen olerkietan. Urrutitik so egin diot gure etxeari, begi bereziekin, inoiz baino goxotasun handiagoz, paisaia hau ene baitan betiko grabatu asmoz, hona sekula bueltatuko ez naizen beldurragatik akaso.

Iritsi bezain azkar, batailoieko kideekin batu eta tipo trajeatu baten hitzak entzuten jardun naiz tristuraz. Azkenik, *viva la muerte*, oihukatu du ozenki eta batailoiairen ahotik ele berberak aditu ostean, lehen erasoaldiaren aiduru geratu naiz, etsaiaren aurka gudu egitera antsia bizi etorriak diren beste soldaduekin batera. Bakar bakarrik nago, ene mundu hesituaren bakardadean aislatuta. Gaurko gau hau ere, ez da atzokoa baino hobea izan, ezinegon nabaritzen nuen izerdi hotz eta labainkorarekin nahasirik. Besteak ere, antzera ibili ote diren susmoa daukat, jendea, bueltaka eta bueltaka aritu bait da, asperen luzeak boteaz, kezkarren adierazgarri.

* Eguna triste esnatu da, eszenari beharrezko ez zaion lotu ikuitua ezarritik, grisbera, hodei beltz eta pisuak apaingarri. Aurki hasiko da erauntsia. Urk behinik-behin ez zaigu faltako; ez da gutxi. Ordu bi daramatzagu mendian, tentuz, erasoari ekiteko agindua noiz helduko lubakian ostendurik, bihotzak taupada biziz. Azkenik, etsaia iritsi eta erasoari ekin diogu, bai alderdi batekoek eta bai besteek. PIN PAN PUN balak gora eta behera, biktima errugaberen baten gorputzean barneratzeko guraz dabilta, gibeleratu eta bihotza geldiarazteko, hilotz bilakatu. Umetan ikaskide, gero beste lekuren batean bizitza berri bat hasteko tematuta zebilen mutiko bat bistatu dut aurkako bandoan. Orduantxe, garunaren agindua baillitza, tirokatu egin dut, bost edo sei bala

giltzurruneraino sailhestuaz. Azken une agoniatsuetan, bihotza xalotu didan begirada errukiomarekin, nere izena ahoskatu du, Aaaaaandrrrrssssss. Hiltzaile bat naiz, nere bizitza berekoi baten moduan salbatzearen umetako adiskideak ere hiltzen dituenak.

Altzoan, neure batailoiko kide bi hil dituen granadaren eztanda aditzearekin bat, pentsamenduen lozorotik iratzari eta tentuz ibiltzeko agindu diot neure buruari. Ezagutzen ditut gorputza mila puskatan desegin zaizkien biak, bata, lehengusua bera, laparragiritarra eta bestea herriko okinarekin semea. Izugarritzko odol utzua eratu da bi hilotzen inguruan. Ezertaz jabetzeko hil dira, ez dute denborarik eduki; ez da gutxi.

Ez dut jazotakoari buruz gehiegi pentsatu, ezin izan dut, nere superbizipenera mugatu behar gogoeta guztiak, bizitzako azken egunak zurekin ematea dudalako xede bakarra, zuregatik soilik jasango dudalako gorputzeko atalen bat zulatu diezaidakeen bala birtitzen bat. Zin dagit, zugatik izango ez balitz, ez nukeela egoera hau jasango, minutu bakar batean ere. Nik tirokatutako gizonak hiltzen dakuskit, oihiak, negarra, agonia... Batek ez du jakiten zenbaterainokoa den hau, hona etorri eta bere haragitan bizitzen duen arte.

Bukatu da lehen eraso, egun bitako su etena iragarri berri dute arestian.

Koartelera heldu naiz. Bide luzea egin dugu. Ilunabar honetan desohizko moduan agertu dira lerro urdindu eta laranjak elkarren artean nahasirik zeru grisean. Segundutik segundura, laranja gero eta sakonagoa bihurtzen ari da, suaren modukoa, eta honen kontraesanean, ahituz doa. Hodelt beltze, ilunbistaren armonia puskatzen dute, koadro batean sobran leudekeen elementuak irudi. Eguzkiak ere, urrutian ageri den etxe baten atzekaldean ezkutaturik, adio egin berri digu eta ortzean ageri ziren garrak ere, itzali dira kasi. Amatatu da kobrezko ilunabarra, itsasoan, kriselluen islada argitsua soilik da zuri.

Aste bi igaro dira jadanik. Alferrikako borroka honetan, gaitzale izango garelakoan nago, badakit tristea dela onartzea, baina hala da. Gizon asko, gehiegi eramanak ditu udazkenaren haizeak, armamentuz ere urri gabiltza eta gosarik ez badugu ere, ez dugu jateko lain edukiko laster. Etsaia beriz, gero eta indartsuago ageri da, armaz eta soldaduz ondo horniturik, bere bidean kausitzen duen oro txikituz, pauso tinkoz beti. Sinetsita nago, gerra honetera patuak bidali nauela, zuganako maitasuna, gauza ororen gainetik dagoela zihurtatzeko, ez etsaiaren aurka gudu egiteko. Jakin dezala bada, nire maitasuna mila gerrari gailentzen zaiela, mila bala, mila granada eta mila zauriri eta hau guztia amaitzean, patuaren jokoa irabazia izango dudanez gero, ametsa ez zarela sentituko dut, zure ahotsa adituaz, zure begiak, neureak urtzen dituztenean laztan bakoitzean...

Girol malenkoniatsuen erdian zure argazkiari so, nire izena aditu dut, norbait deitzen ari zait.

- Andres, Andres !!! Hator hona.

- Pello, zer gertatu zaik ! ? Lasai, ondo jarriko haiz, ez ezak hizketan heure burua nekatu.

- Ez, Andres ez. Hau duk bizien munduan emango diadan azken unea. Bakar bakarrik esan nahi diat, beti apreziatu haudala asko, hik uste duana baino gehiago, anarkista kabroi bat bahaiz ere. Esaiok nere emazteari bihotzean daramadala, nonahi noala ere eta ezagutuko ez diadan gure sabeleko umetxoari, hire izena jartzeko, kristoren potroak dauzkaalako...

Ahoa irekirik eman dio munduari agurra, begiak hertsiki dizkiet eta ume batek bezala, negarrari eman diot, umetako laguna bainuen, aze pare, karakola ta bareal! Esaten zigun jendeak. Azkenengo urteetan sarri xamar haserretzen baginen ere, beti izan da lagun mina, gizon jatorra...Ez dut jarraituko bera gorailpatzen, inoiz ez zait gustatu norbait hiltzerakoan santutzat hartzeko usadioa. Bere eleak, hunkiturik, nik akatutako pertsona guztiak banan banan, iladan pasa zaizkit burutik eta indar handiagoz negar egin dut, nire eromena nolabait xehetu beharra nuelako.

Beste bi egun igaro dira betiko moduan. Bihar, iparralderuntz aldegiro dugula esan digute. Gaur, beraz, lasai xamar igaroko dugu. Goizean, Kaxiano etorri da nigana, artega, asaldaturik ziriuden.

- Pedro, hire koadrilakoa, goizean goiz seiretan edo akabatzeko agindua eman dik tenienteak. Bere burua zaurituz etxera bidaliko duten esperamtzan, tiro egin ziaun atzo hankari. Norbaitek ikusi, eta salatu egin zian. Koldarrekin ez diatela bizitzerik merezi esan dik tenienteak, eta fusilatu egin ditek. Azken egunetan nahiko arraro nabaritu nian, etsipenak jota edo...

-Koldar kabroi bat zuan, trintxera barnean ere kaka egiten zuena galtzetan -aditu dut inguruan.

Bihotza zulatzen didaten ilteak bezala sentitu ditut hiltz horiek. Orduan, aire itogarriaren presioa agoantatu ezinik, eztanda egin dut.

- Denon artean, ez duzue Pedoren laurdenik ere balio.!!!

Inurriaren amasa ere entzun liteke sortu den iziltasunaren erdian. Izan ere, errespetatu egiten naute, ezten gerrara etorri garenetik, inork ez baitu nik adinako «meriturik» bizkarreratu batailoi osoan.

Gauetan, ohi bezala lubaki barnean lokamutsean nengoela, zirrara atsegin bat sentituz iratzarri naiz. Ilbetea zegoen, iluntasunaren erdi erdian niri begira. Orduan, lurrean gairi, uso zuri batek urratu ditu gauaren izarak hegaldi motel bezain nekagaitzean, banitutako lurraldetik ihesi, norabide jakin barik hegan... Orte beltza urratu duen usoa, ene gauaren argi izpia delako iruditatu dut, urrutian niri so dauden zure begi eztiutsuak.

Institutuko festa hura gomutatu dut, arratsaldeko zapziretan, Hollywood-eko aktoreas baizinan, izugarritzko ikusmira sortu zuen zure sarrera. Ilargiaren materializ osatutako jainkosa irudi, soineko zuri bat zenuen jantzirik, bizkarraldea biluzik, zure azal zuri eta leunaren usaingoza usnartzeko aukera ematen zuena. Eskote zabal hark, mutilon imajinazioari hegoak jartzen zizkigun, zure bularretan barna bidaiatzeko abagadunea eskainirik, imajinazioan kokaturik beti ere. Horiz tindaturiko ilaiak, berezko sofistizio hura areagotzen zuen eta ezpain sentsualek, zure ahoa debekuan fruitu bilakatzen zuten. Pauso bakoitzeko aldaen mugimendu

suherentea, begiak...

Aretoan hasi abiatu zinen, begirada guztiak zuri zuzenduak zeudela oharatuaz, arras pozik. Modu erotikoan eseri eta estilo handiz hasi zinen zigarroa erretzen. Zurekin egon naizen instant estrainu bakoitzean, orduantzeko sentasio bera sentitu dut, deseginen zaren ametsa zarela, udazkeneko lanbroarekin aldegingo duena.

Hemen, bakardadearen altzoan, zure ausentziak betetzen ditu ene amets guztiak, hutsunez bete...Baina bete halere.

Festa hartan, ez zenuen dantzarik egin, zigarroak erreaz gau hartarako mutilen baten usman aritzeak nahiko lan eman baitzuzun. Mutil gehienok ere, zuri lelo moduan begira begira aritu gintzaizkizun, gainontzeko neska guztiak existitzen zutela ahantziz. Handik ordubeta zehazki, altxa eta zure ibilera sexyaz, musikariengana zuzendu zinen.

Abeslariari zer baitalarriratu ostean, eszenatokia igo eta ahots goxoz kantatzen hasi zinen, aingeruen moduan, aldakak alde batera eta bestera higituaz. Ilaia, ezpainak...Dena gorputz perfektu horretan marraturik, begirada... Doris Day, Betty Grable... MARILYN MONROE, con faldas y a lo loco filmean, hainbeste gizon eromenera zuzendu zituen emakumea, berpiztu egin balitz bezala, hantxe, begien aurrean. Gainerako nesken komentario nazkagarriak aditu zenituen, ezberdina zinela, gizona baten prakak, arras aise bero zenitzakeelako beraien aldean. Abesti biren ostean, txalo eta ohiuen artean jaitsi eta niganantz zuzendu zinen, gau hura alaitzeko zure harrapakina bainintzan. Eskutik heldu eta muxukatu egin ninduzun, jendeaurrean, mutilen bekaizkeria eta zure laurdenik balio ez zutela oharaturik, triapak jaten ari ziren nesken irazkinei jaramonik egin gabe. Laidoz hornitu zintuzten, inmoraltzat jo, baina beraiek gustura egingo lituzketen gauzak egiteko kuraia zenuelako.

Eskutik hartu eta kanpora eraman ninduzun, izuturik, mutilak azaleratu guraz gabilztan maskulinitate

menperatzailea ahazturik, bildotsaren pare. Gela likits batean sartu eta arropa kentzen hasi zinen, poliki poliki, Jainkosa gorputz hura biluzik geratu zen arte. Zure begiek, umetasun eta aldi berean ziurtasun handia igitzen zidaten, ondo sentituarazi nindutena, izua kanporatu ahal izan nuen neurriraino. Ene atorraren botoiak deslotzeari ekin zenion eta amaitzerakoan, zure esku leuna nabaritu nuen neure zangoan barrena, hankatarte asaldatuaren bila. Gizartearen konbentzionalismoak gainditurik gorputzeko atal bakoitza miatzatu, amodio hitz goxoak xuxurlatu eta muxukatu egin zintudan, zure alu hezean eten bat egin. Nire, zure titietan galdu ziren, zakilaren sartu irten bakoitza bihotzaren erritmo azeleratuarekin bat zihoalarik. Pasio sutsuz jo genuen larrua, sexuaren plazeraz gozatuz, bi gorputz biluzik, zuk eta nik.

Orain, elkarrekin igaro genituen egunak dauzkatz gogoan, gure maitasuna sua bera baino indartsuagoa zela ziurtzat emanez, moralaren legeei kasu egin barik igarotako uneak.

Joan Manuel etorri zait gaurkoan, nahiko triste, niretzako telegrama bat iritsi dela esanez.

Zure neskalaguna, Mari, atzo ilunabarrean ediren zuten ohean hilik, barbituriko gehiegi irensteagatik edo... Ez dakite zer gertatu zen zehazki.

Barbituriko gehiegi irensteagatik hilda... Marilyn Monroe bezala... Ezin zitekeen beste era batetara izan.

Hementxe bukatzen da ene mundua, ez daukat gudu jarraitzeko arrazoirik, ez zait deus ere geratzen. Gogaiturik uzten dut bizitza, ez nuen uste hain gogorra suertatuko zitzaidanik. Nonahi noala ere, jakizu zure ausentziak betekot dituztela ene ametsak amodioaren frontean... Hegan jarraituko dudala, sekula inora iritsi barik oroitzena berna... Zure gorputz biluziak neurea ferekatu zuela gomutatu... Burua jaso eta ilargian zure edertasun irudikatua bistatzean...

- Hilik dago... Eskerrak bala bakararekin nahikoa izan duen.

MIREN SALABERRIA

AUTO - ESCUELA

ALZAGA

A-1, A-2, B, C, D eta E
KARNETEN TRAMITAZIOA

Urrezu, 37 • Tel.: 62 16 27 • Fax: 62 33 95 IRUN
Zuloaga, 12 • Tel.: 64 16 23 HONDARRIBIA
C/ Fuenterrabia, s/n • Tel.: 61 72 12 IRUN

Arroka - Berri

ERRETEGIA

Faroko bidea
Tel.: 64 27 12
HONDARRIBIA

SATARKA LEHIAKETA

A MAILA 1 SARIA

«HOZI BERRIA»

Lehen atala: «Aintzinako hoziaren begiak»

ATMOSFERAREN LEKUKO

Neguaeren mihi luzeetan adaxka itsaskor
begien bidean erdoil motorraren gatibu
hiri berri hiri berri
egunsentiak
nola marrazten dituen gure akatsak eskapateetan

Nola nauzue odolez mihazka
galdurik ene! arratsaldean magaletan
zalduneri tristearen dehadar
monotonia ke mardularen errainu automatikoetan

Nola diren tristetzen pianoaren ametsak
ahantzirik ene! kaiola estuaren bihotzekoan
ilargiaren zorne, izarren atsekabe gorri
malkotan eskuak adurraren orbel lizun
atmosferaen lekuko, besterik gabe

ZENBAT HIRI

Hiria
hiri bat bi hiri hiru hiri
zenbat hiri!

Godaletaren trapezioan balantzaka dabilen gizon galdua
parkean txoriei jana emanez akitzen den jubilatutako bakartia
etxe berriak eraikitzen dituen langile izerditua

hiria
hiri bat bi hiri hiru hiri
zenbat hiri!

besorik ez duen langabetuaren haurren kexu ahula
kasinoetako txirringa-jokuak erakusten dituen koloreak
adur beltz eta desanparatuaren telegrama laburretan
odolez izkiriaturiko adio bat

hiria
hiri bat bi hiri hiru hiri
zenbat hiri!

kupeleko marylinaren begi izoztuak tentetzen dituzten
jostailuak
emaztea engainatzen duen senar aztoratua
prostibuloaren atarian
zainak aluzinojenoz bustitzen dituzten homosexual

surrealistak

hiria
hiri bat bi hiri hiru hiri
hainbat hiri!

GIZON ILUNAREN AGERPENA

Olatuen jolas leunak
kostalde beltza zapaltzen du
hondartzako pasealekuan

Begirik gabeko buruen artean
mutilatuen besapeak kearekin hizketan ikusiz
berunez gainezka dauden mailetak daramatzaten
automatak aztertuz
gizon iluna doa

oro dira ingude eta hark kolpatuko ditu

Lorategi hutsak
teilatuen negarra, bakardadea
boulevard zarnetsu eta zaharkituen bidea
bihotzak tolesten dituzten grafiti aspergarrien saroa

oro dira ingude eta hark kolpatuko ditu

Hark badaki
zeruko sekretu amaigabeen bila, laino artean ihes egiten
duen
plutonio itxurako amets bat doala

Zuhaitz biluzien agurra
itzal zikinak
terrazetan ozeanoak puzten ari direnen garunen
pusketak
horretan itsatsiko dira
lurrean erraiak eta saiheks kraskatuak

oro dira ingude eta hark kolpatuko ditu

Bigarren atala: «Gizon ilunaren etorrera
eromenaren errainura»

DEIALDIA

Itzala eta berrero grisa
erraetan barrena sugeak...zuku likits hori-berdeak
amesten ditudan ezpatak bururik gabeko bizkarretan

tinko, odoletan...bidet marroisketan galtzen garen
arkakuso lizun

burdin eta granitoz eginiko mihi hiri
mila infernu gure zain
udako arratsalde sargorian itotzen naizen honetan
ezin zaitut ahaztu

non zaude gizaki ilun?

EROMEN BAT ETERNITATEAREN BILAKETAN

Eternitatearen karrika leiho parke kabina telefonikoaren
farolen
(espaloia errepidearen erdian
umeen loreen itsasoaren olatuek musukatzen duten
neskatxaren besarkada
erotikoa...

adaxketan borobiltzen diren amets utopia arbela magiko
alanbraz osaturiko eskultura zibernetikoaren gainean
(pisa egiten dudanean
arrats gorriaren begietan kulunkatzen den zilarrezko
papiro
sentitzen naiz

galeria modernoetako korredoreetan zehar
buruak moztzen, agoniak urkatzen, zainak silikonez
beterik dituen
(eroaren oihuak
champagne kopak esperma gorritz pintatzen dituen
eroaren oihuak ezpataz kolpatzean
erotikoa sentitzen naiz

nola adierazi Eternitatea hiri bat dela?
ilargiak babesten duen hiri berri hiri eder ile apaindegirik
(ez duen hiri nostalgiko honetan
kontainer kapitalismo kuadro eta machine asmatikoak
hustuz
sexuaz goza dezakegula mugaz haraindira dagoen
lorategi kriseilu kresal horizontearen bidai leunetan?

ARO KLAUSTROFIKOBAT HONETAN ADARKATZEN DIREN IRUDIAK

Aro klaustrofobiko honetan adarkatzen diren hirurogei
borreroak

Judeako turistaren aterkian kulunkatzen diren iltzeak
bikini estatikoak eguzkirako betaurrekoen islada
erotikoan
arratsaldeko amets biluztuak Herioren uribe arrear
zelatari

Aro klaustrofobiko honetan adarkatzen diren tortura
makinak

buruaz beste egin behar duen eraikuntza makabroa
kilikatuz

kortozirkuitoen itzalean ezkutaturik dauden hostoen
fotosintesia

(musukatuz laztanduz
Beethovenen sinfonietako bat amaiera iragarri (edozein
sinfonia)
uso errudun bat petroleoaren auzitegian izapide
administratiboak

(betetzen

Aro klaustrofobiko honetan adarkatzen diren errai
saltzak

argi gorriko kaleetan dolar eske dauden puten
ezpainetan
demokrazia izenez ezagutzen den frenopatikoen hor-
ma izoztueta
taberna zuloetan amasten diren damu erotikoen malko
diseinatueta
behinola Satan errenaren igitaia zorroztu zituen zakil
zornetsuetan
bizigintzaren elurte zitalak gure begietan itsatsi dituen

(etsipenezko graffietan

GIZON ILUNAREN AZKEN AURREKO HITZAK

Munduak
muga amaiezina igotzen diren puxiak -oro urre-
oldarrean baztertu ezin dituen
itsasoarik begiratzen diot -plutonioa begietan-

Ke beltzak hornitzen ditu
herrien erauzkintan korrika eta garraisika dihoazen
bizi berriaren -internet internet internet...-
mezularen ezkata elektroniko eta likitsak

Bakardadean kiskalirik dauden lorategi isiletan ibiltzen
naiz
zuhaizt biluzietan zintzilik dauden biriak laztanduz
balek zimeldutako izara beltzean etzan
muinoen atzean ihes egiten duen egun hotzaren
lorratzak amastu
azken amasa izango dena

Ni naiz gizon iluna
ni naiz SOUVARIN
ororen eskeletoen gidari izanen den horizonte berria
ekarriko duen berbera

Hirugarren atala: «Gizon iluna eta hozi berria»

APOKALIPSIA

Heldu da ordua

zuen erlojuetan agertzen ez den ordua

nire begietan edan nuen sua kanporatzeko
salbatzailearen eguna
azken eguna
azken geltokia hiriaren bidai luzean

Heldu da ordua

Edozein HIRI garunaren kearen artean
horma lodietan pintatu zuen APOKALIPSIS haren
oihartzun

(intelektualean
abenida karrika leiho parke kabina telefonikoen farolen
espaloia

(errepidearen erdian

SOUVARIN topatu nuen ILARGI SOILUNEAN
plutonioarekin jolasean
heriotzaren makinekin jolasean
aiztoa patrikan ardo kopari maite nauzu? galdezka

inoiz ulertuko ez nituen
bilatuko ez nituen eskubideak
kaosaren maitaleen malko gordinak

Apokalipsia heldu da
azkenean ere heldu da
Apokalipsia

SOUVARIN eta HIRIA aurrez aurre
espaloian
konspirazioaren uanean
SOUVARIN zaharra eta HIRIA
lotan dagoen HIRIA

ezpainetan musu eman dion HIRIA
begiak ireki eta irriparre bat eskaini duen HIRIA
«apokalipsiaren amets egin dut» esan dio
SOUVARINEK lepoa erdibitu
«badakit HIRI, badakit»

gainontzekoa plutonioak egin du

ARITZ GORROTXATEGI MUJICA

ARDORA

JATETXEA

TLF 64.24.61
64.41.55

Foru kalea
HONDARRIBIA

SATARKA LEHIAKETA

B MAILA 1 SARIA

EREMU ILUNETAN

I

Iluntasuna zer den erakutsiko nizuke
baldin iluntasunik inon balego
errepara diezaiezun arrats seriosei
Eskatuko nizuke
barneratzeko kale ustelduaren kirats nardagarria
eta ahazturaren biriketan somatuko zenuke
utzikeriaren gaixotasun kronikoa.

Haizea senti dezazun
eskatuko nizuke,
udazkeneko orbelaren norabide zirkularra
orain hona
gero hara
jarraitzeko;
Alditzeko kale kantoiko eskalea
hostoen zurrumbiloarekin nahasten den
erretolika aspergarria errepikatuz.

Gauak, ilunabarra menperatzen duen
azken une agoniatsuan, ene begiei soegin
eta nire eskuak zuretan bil ditzazun
eskatuko nizuke.
Iluntasuna, argiaren galtzarbetan
ezkututzen da, gauak balent
bere sorbaldak urratzen dituenean
Eta nik zuri, iluna zer den erakusteko
eskatuko nizuke,

ez ilunik badela ez dakidalako,
ez ilunik senti ezin dezakedalako,
ez ilunik ez den lurralde magikoan bizi naizelako,
ene begi biek, argirik sekula ezagutu ez dutelako baizik.

II

✧ Eta balizko puta merkeak
✧ zeuden
✧ erasora zetozen ezpata lizunez
✧ beren haitzuloa odoleztatuz
✧ miseria baten truke.

✧ Eta begirada eri bat
✧ zegoen
✧ leiho bustiaren alde batean,
✧ ilargia bilatu ezinik
✧ tristetzen zuten laino artean.

✧ Eta munduari negar zegioten begiak
✧ zeuden
✧ konkistarako xede zen
✧ oroiminaren urmael idortua
✧ malkoz bete nahiz.

✧ Eta larrosa hazi bat
✧ zegoen
✧ asfalto ertzean loratu nahiz,
✧ denak ase ezinik,
✧ errealtatearekin borrokan.

✧ *Eremu ilunetan,*
✧ non ametsak ur gatzatu bihurtuko diren
✧ eta itsasoari so, egarriak itota hil beharko dugun,
✧ arrain izaterik izan ez genuela malenkoniak oroitzuz,
✧ inon, inoiz, ur gezeko itsasorik
✧ sortuko den esperantzan...

MIREN SALABERRIA

BATEK DAKI ZER ZEN

rte hontako lehen ale hontan ere irudi oso errez bat dakarkizuegu lehiaketan. Aurrekoa ere oso erraza zen, eta zenbait aletan oso zailak jarri baditugu ere, orain burua ez hausteko irudiak

jarriko ditugu. Baina urrutirago joan gabe, aurreko lehiaketaren irabazlea nor den esan behar dugu. Jaso genituen gutun guztien artean, Rosa M.ª Portu Etxeberria izan zen irabazlea, eta berari dagokio Beko-Errotako afaria bi pertsonentzat.

Bien bitartean, oraingo ale hontan dakarkigun irudi hau oso erreza izango da zuentzat asmatzeko. Irakurle gazteek ez dute jakingo seguruenik, baina zuon guraso edo aiton-amonek ziur jakingo dutela, oso eraikin

esanguratsua izan bait zen Hondarribian garai batean. Oraingo hontan galdetzen duguna, eraikin hau zer zen, eta bere izena zein zen ere. Gaur egun guziz aldatuta dauka itxura, baina apur bat ijatuz gero, ohar zaitezke gaur egun hor dagoenak badaukala nolabaiteko simetria bat irudian agertzen denarekin.

Beraz badakizue zer egin. Udal Euskara Azpibatzordera gutun bat bidali, eraikin hau zer zen eta bere izena jarri eta agian zu izango zara Beko-Errotan bi pertsonentzako afaria irabaziko duen hurrengoa. Ziur dagoena, idazten ez baduzu afaltzera joango ez zarela da. Idazteko epea Otsailaren 25a da, asteazkena.

**SAGARDOTEGIA
JATETXEA**

BEKO-ERROTA

Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu ta lai
hor duzue Beko - Errota.

JAIZUBIA
TEL.: 64 31 94
HONDARRIBIA

OTSAILAREN 1 ETIK 28 ARTE

CAPRICORNIO: Zure inguruan dauden guztiekin aspertuta bazaude, argi dago zer egin behar duzun. Lagunez eta bizimoduz aldatu, beharbada horrela ondorenean hobekiago joango zaizu dena. Bitartean aguantat!

AQUARIUS: Zer moduz zure bizitza pixka bat antolatzen hasten bazara? Honela ezin da inora joan, hamaiketan jaiki, egunkaria irakurriz gosaldut... Ez al duzu lanik bilatu behar? Hala ere hauek baino garai onagoak ere etorriko dira zuretzat.

PISCIS: 1998a oso urte ona izango da zuretzat arlo guztietan. Baliteke gainera jokutarako daukazuen bizioak diru kantitate handi bat ekartzea zure ekonomia xehearentzat. Gogoratu zure ingurukoetaz orduan.

ARIES: Orain arte bezala jarraitu kirola egiten, ez bait dago hori baino gauza osasuntsuagorik bizitza hontan. Karta jokoa eta patxarana alde batera utzi asteburutan, eta asteen zehar eginikoari gogor jarraitu.

TAURUS: Nota txarrak atera dituzu azken hontan, eta hori burua behar ez den lekuan duzulako da. Utzi txoriak alde batera, oraindik oso gaztea zera eta eta hurrengoan nota hobeak ekarri, aita haserretu eta berriz zigortu egingo zaitu eta.

GEMINIS: Laister ditugu ihauteriak gainean eta oraindik ez dakizu zertaz jantzi. Aholku bat ematea nahi baduzu, jantzi zure nortasunarekin bat dihoan zerbaitetaz. Zure izakera aldatu nahi baduzu, oker egingo duzu.

CANCER: Hainbeste lan eginda, zure hurbilekoak alde batera uzten ari zara, eta hori ez da ona. Noizbait beharko dituzu eta orduan agian beranduegi izango da. Ez ahaztu beraiek dirala zure izana eta izena.

LEO: Zure urtebetetzea oraindik oso urrun badago ere, laister opari bat jasoko duzu emozioz beteko zaituena. Ez galdetu nork egin dizun oparia, beranduago ezagutuko bait duzu eta zure ametsak bete egingo dira.

VIRGO: Apur bat aktiboagoa izan beharko zenuke, eta ez beti etxean geratu. Noizean behin buelta bat ematera irten, lagun edota senargaiarekin, beste gauza batzuen artean horretarako bait daude.

LIBRA: Zer moduz garagardo gutxiago edaten badituzu hemendik aurrera? Bide hontan jarraituz gero garagardoa tripa gainean jarri ahal izango duzu. Askok loditzen ari zara, eta gero zaila da kiloak jaistea.

SCORPIO: Jarri al zara azken aldiotan ispilu aurrean? Ile asko galtzen ari zara, eta horrek badu erremedioa, denboraz ibili ezkerro behintzat. Hala ere lasai, burusoila izateak ere badauka eta bere xarma.

SAGITARIO: Ez gehiago «Lo que necesitas es amor» bezalako programak ikusi. bakoitzaren egoa jaisteko bakarrik balio bait dute. Azterketa garaia da, eta gogor eman, zure ondorena lantzen ari bait zara.

JAOTZAK: AZAROA

1ean: Ane Mendizabal Sarriegi
Gurasoak: Ignacio eta Alazne

5ean: Eider Eizagirre Gillorme
Gurasoak: Juan Carlos eta Mª Teresa

12an: Anne Kortajarena Barroso
Gurasoak: Ignacio eta Mª Aranzazu

13an: Igone Larruskain Azpilikueta
Gurasoak: Angel Maria eta Mª Carmen

14an: Oier Lasagabaster Iridoy
Gurasoak: Jose Antonio eta Izaskun

15ean: Blanca Cabezón Virto
Gurasoak: Jose Ramón eta Mª Teresa

16an: Maria Elizaran Lorence
Gurasoak: Aitor eta Edurne

18an: Iñaki Lekuona Sanchez
Gurasoak: Luis eta Adela

18an: Unai Echeveste Gonzalez
Gurasoak: Jose Gabriel eta Ines

EZKONTZAK: AZAROA

29an: Aitor Olaziregi Lejarazu, Irungoa
eta Mª Pilar Cuevas Ramos, Hondarribikoa

HILDAKOAK: AZAROA

9an: Serapia Aramendi Aranburu, 81 urtekoa
Martintxenea baserria, Arkolla

9an: Sebastian Luis Artola, 47 urtekoa
Txiplau-Aundi, Semisarga

9an: Jose Maria Compadre Serrano, 33 urtekoa
Santa Maria Magdalena

17an: Juan Bautista Gainza Petrikorena, 69 urtekoa
Mendelu Auzoa

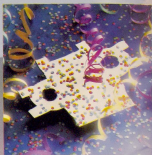
28an: Juan Manuel Elduaen Uranga, 40 urtekoa
Masti kalea

Kirolean.

Enpresetan.

Jaietan.

Kulturan.

Osasunean.

Aisialdian.

**KUTXAREN
IRABAZIAK NONAHI
DIRA AGERI.**